"DIRVA" LITHUANIAN WEEKLY
(THE FIELD)
The only Lithuanian Publication in Ohio Published Weekly at Cleveland by the
Ohio Lithuanian Publishing Co.
Yearly Subscription rate:
In the United States .....
Canada and Mexico .....
Lithuania and other countries ...
Advertising rates on application.
"DIRVA"
7907 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, OHIO

DIRVA

"DIRVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Leidžia kas savaitė Clevelande, Ohio
Ohio Lietuvių Spaudos Bendrija
Metinė Prenumerata:
Suvienytose Valstijose .....
Kanadoje ir Meksikoje .....
Lietuvoje ir kitur .....
Prenumerata apmokama iškalno ir skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainų klauskit laišku.
"DIRVA"
7907 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, OHIO

Published and distributed under permit No. 773, authorized by the Act of October 6th, 1917, on file at the Post Office of Cleveland, Ohio, by order of the President. A. S. Burleson, Postmaster General

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Post Office of Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879

No. 23 | KAINA 5c | CLEVELAND, OHIO | PENKTADIENIS, BIRŽELIO-JUNE 9, 1922 | METAI VII (VOL. VII)

Lietuva Užkviesta Hagon.

Francuzai Vėl Kelia Betvarkę

FRANCUZAI NORI KAD RUSAI ATSISAKYTŲ SAVŲ REIKALAVIMŲ, KITAIP IR HAGOJ NIEKO NEBUS PRIEITA.

Dar Viena Amerikos Respublika Pripažino Lietuvą De Jure.

Lietuva Gavo Užkvietimą į Hagą

Washington, birželio 5 d. (Elta). — Birželio 2 d. Ministeris Pirmininkas Galvanauskas darė Seimui pranešimą apie Genoos konferenciją.

Užsienio Reikalų Ministerija gavo nuo Italijos premjero Facta pakvietimą Hagos konferencijon.

Gegužio 30 d. Lenkų Užsienio Reikalų Ministeris atsiuntė Lietuvos Vyriausybei notą siulydamas užmegsti Kaune arba Varšavoj derybas optacijos klausimu.

Venezuelos Respublika — Pietų Amerikoj — pripažino Lietuvą de jure.

Francuzai Verčia Rusus Atsisakyt Reikalavimų

Paryžius. — Premjeras Poincare savo memorandume inteiktame santarviečiams, sykiu ir Suv. Valstijoms, užkviestiems į Hagos konferenciją, reikalauja kad Rusija ištrauktų savo paskutinįjį memorandumą paduotą Genoos konferencijoj ir kad atsisakytų nuo savo reikalavimų atlyginimo už nuostolius santarvės padarytus kariaujant prieš sovietų valdžią.

Poincare memorandume išrodinėja jog Rusijos atstatymas priguli nuo atgijimo agrikulturos produkcijos, kas, jo nuomone, negalima bus atsiekti be permainos valdžioje kuri užtikrintų kaimiečius jų darbe.

Poincare išdėsto tik tokius planus Hagos konferencijai:

Hagos programas turi apsiriboti ant trijų dalykų: Rusijos skolos, privatiškos nuosavybės teisės Rusijoje ir kreditai atstatymui Rusijos. Prie to reikalauja visų Genooj dalyvavusių valstybių kad jos priverstų Rusiją atšaukti savo momorandumą paduotą Genooj geg. 11 d.

* * *

Rusai nemano nusileisti

Maskva. — Rusija nemano eiti toliau nuo savo koncesijų paduotų santarvei Genooj, ir to laikysis Hagos konferencijoj kuri įvyks birželio 15 d.

Nors Rusijai labai reikia ekonominės pagalbos iš kitur, ji galinti, sako, apsieiti be to jeigu taip reiks.

Rusai taipgi sako kad bene Suv. Valstijos turi kokią slaptą sutartį su Japonija del Sibiro, kadangi taip nepaisančiai žiuri ką Japonai Sibire daro.

Čičerin Sustojo Berline

Berlinas. — Rusijos užrubežių ministeris Čičerin iš Italijos pribuvo į Berliną. Ten pasiliks keletą dienų pasilsiui ir pasitarimui su gydytojais.

* * *

Bucharest, Rumanija. — Rusų sovietų valdžia atitraukia savo kariumenę nuo Besarabijos rubežiaus.

Po karės Besarabija atimta iš Rusijos ir atiduota Rumanijai. Rusai ilgai norėjo jos atsiimti. Dabar galutinai traukiasi nuo tenai.

Suvienytos Valstijos turi skolų savo šalyj $23,138,836,607.

Anglijos Kariumenė jau prieš Sinn Feiniečius

Belfast. — Birželio 1 d. buvo kruvinas 24 valandų laikas Ulsteryje. Užmušta 12 žmonių. Sužeista daugybės. Šaudymas ėjo be paliovos. Susprogdinta daugelis gatvekarių.

Mieste kareiviai naudojo kulkosvaidžius.

Vietomis pasiųsta kariumenė užimti policijos vietą sargybėj. Sumišimai apsireiškė daugelyje vietų parubežyje tarp Airijos ir Ulsterio. Kareiviai vietomis apsikasė tranšėjas apsigynimui.

Neramumas padidėjus, birželio 3 d. pasiųsta Anglijos infanterija, artilerija ir orlaiviai prieš Sinn Feiniečius Airius kovojančius už respubliką.

Birželio 5 d. Anglijos kariumenė išvijo Sinn Feiniečius iš jų svarbiųjų pozicijų Ulsterio teritorijoj, ir didesnė dalis parubežio tarp tų dviejų Airijos dalių yra tiesiog karės laukas.

Netoli Airijos pakraščio suimta prekinis laivas plaukęs iš New Yorko; jame sakoma rasta gabenamos Airiams amunicijos.

Dublino valdžios galva Collins pareikalavo Anglijos valdžios pasiaiškinimo del ko jos kariumenė bombardavo Pettigoe miestą kuris yra Laisvos Valstybės žinioj. Sakoma jog Anglijos kareiviai pirmi ten pradėjo šaudyt.

Apginkluoti Anglijos kariški automobiliai švaistosi visais keliais apie parubežį ir po Ulsterį.

Anglijos kolonijų sekretorius Londone pareiškė jog nesutinka pripažinti Airiams respubliką.

Vokiečiai Tuoj Gausią Paskolą

Paryžius. — Atlyginimų komisija priėmė Vokiečių duotą atsakymą ant komisijos ultimatumo ir nusprendė leisti Vokietijai per 1922 metus mokesčių palengvinimą, kas nuvalo kelią Vokiečiams prie išgavimo paskolos kokią svarsto paadryti Europos ir Amerikos bankieriai.

Bėgyje keleto savaičių manoma bus sutarta ant paskolos tukstančio milijonų dolarių.

Chinijoj Kuriama Nauja Karės Ugnis

Pekinas. — Generolas Wu Pei Fu, kuris nesenai nugalėjo Mančžurijos sukilėlį Čan Tso Lin, dabar skelbia jog reikia nuversti pietinės Chinijos respublikos prezidentą Sun Yat Sen ir suvienyt visą Chiniją kaip buvo seniau. 1917 metais numestas nuo prezidentò Li Juan Hung dabar kviečiama užimti vietą Pekino valdžioje, o dabartinis šiaurinės Chinijos prezidentas rezignavo.

Sukilėlis Čang Tso Lin pradėjo grąsint Anglijos gyventojams Tien Tsin mieste kur leidžiamas Anglų kalba laikraštis pradėjo jį smerkti. Lin nori atsiskirti nuo Pekino ir užsidėti savo nepriklausomą Mančžurijos valdžią.

Macao mieste, Portugalijos Chinijoj, sustreikavo laivų krovėjai Chiniečiai; streiko riaušėse kareivinai nušovė 74 Chiniečius.

Iš Hong Kong, Chinijoj, ateina žinios jog tenai laivų išvažiavimai sugaišinta delei laivų darbininkų streiko už pakėlimą algų ir trumpesnes valandas.

DARBAI
IR DARBININKŲ ŽINIOS

Bus Gelžkelių Streikas

Cincinnati, O. — Vienuolikos gelžkelių darbininkų paskirų šakų susivienijimų valdybos konferencijoje nutarė paleisti darbininkams apsibalsavimui ką daryti su Suv. Valstijų gelžkelių darbo tarybos nutarimu apkarpyti gelžkelių darbininkų algas.

Vienuolikoj gelžkelių darbininkų paskirų organizacijų apimta 1,200,000 darbininkų, kurie ir balsuos ar sutikti ant nukapotų algų ar sustreikuoti visiems, sulaikyti šalies transportaciją ir išvien užprotestuoti prieš algų mažinimą.

Chicagoj gelžkelių darbo taryba dar praneša jog pavelija kompanijoms nukirsti gelžkelių dirbtuvėse dirbančių žmonių algas. Nuo liepos 1 d. ineina galėn šitas pavelijimas. Šitas vėl paliečia 290,182 darbininkus.

Persekiojimas unijų. Augščiausis Suv. Valstijų Teismas nusprendė jog unijos gali atsakyti už kompanijoms padarytus nuostolius laike streikų, ir pinigai sudėti streikerių šelpimui teismo keliu gali buti išreikalauta atlyginti nuostolius.

Šitas nuosprendis yra didžiausias smugis organizuotiems darbininkams. Taigi, kokį nuostolį kompanijos paneštų nuo bile atkaklaus paskiro darbininko, unijos viršininkai gali buti patraukiama atsakomybėn ir iš unijos pinigų apmokama nuostoliai.

Vienok tas neatgrąsins darbininkų nuo organizavimosi. Jei kitaip nebus galima jie organizuosis slapta ir palaikys slaptas savo organizacijas, kas dar kenksmingiau butų.

Angliakasiai atsisako taikytis. New Yorke, kietosios anglies kasyklų operatorių ir darbininkų tarybose buvo pasiulyta atsikreipti į Prezidentą Harding kad jis paskirtų tribunalą sutaikymui angliakasių streiko, bet tą angliakasiai atmetė. Darbininkų atstovas, unijos vice prezidentas, nepasakė kodel jis atmeta tą sumanymą, tik pareiškė jog jis tam priešingas.

Darbininkų atstovai laikė savo kitą susirinkimą vieni Hazletone, Pa., kur tarėsi apie tolimesnius siulymus kompanijoms.

Nauj. Anglijos audėjų streikas vis tęsiasi. Manchester, N. H., suimta 19 streikerių už mėtymą akmenais į streiklaužius. Viena audinyčia atsidarė ir šaukė darbininkus atgal. Streikeriai einančius norėjo apdaužyti, bet nieks nenukentėjo.

Essen, Vokietija. — Kilus eksplozijai Kruppo angliakasykloj užmušta 17 darbininkų, 35 sužeista. Aštuonių dar nerandama.

Milanas, Italija. — Sustreikavo 50,000 metalo darbininkų atsisakydami sutikti ant numažinimo algų kurias kompanijos nusprendė įvesti.

Pittsburge, Pa., mirė garsi Amerikietė aktorė Lilian Russel, apie 61 m. amžiaus. Ji buvo vedus su keturiais vyrais, paskutinysis buvo laikraščio leidėjas, kuris dabar ją palaidojo. Jai mirus, vyrui prisiųsta tukstančiai užuojautos telegramų, tų tarpe ir nuo Prezidento Hardingo. Ji buvo pasižymėjus gražumu ir amžina jaunysta.

Chicagoj atpiginta kviečiai iš tos priešasties kad Anglijos pardavėjai atiduoda 2 centais pigiau negu Chicagoj norima.

'AMBASADORIŲ BE VALDŽIOS' PAVARO

Washington. — Boris Bahmetjev, Kerenskio valdžios atsiųstas ambasadorius į Suv. Valstijas, apie kurio ambasadorystę buvo ginčytasi per penkis metus po puolimo Kerenskio valdžios, gavo iš valstybės departmento pranešimą jog jo liudymai kaipo Rusijos ambasadoriaus po birželio 30 d. nebus pripažinta.

Dabar eina tardymas ką tasai 'ambasarorius be valdžios' padarė su Amerikos skolintais Kerenskiui pinigais. Buvo duota paskolos 187 milijonai dolarių. Jis sako vienus siuntęs Rusijon, kitais atlyginęs už prekes imtas iš Amerikos išdirbysčių, likę prie jo tik 10 milijonų dolarių Suv. Valstijų duotos paskolos, 46 milijonai gi buvę pinigų iš paskolų gautų Anglijoj ir iš kitų šaltinių. Taigi Bahmetjev čia turėjo gerus laikus, vartydamas 56 milijonus dolarių kurie buvo tik jo žinioj.

Nelaimės su Laivais

Buenos Aires, Argentina. — Parana upėj nuskendo laivas ir manoma su juo žuvo 80 žmonių. Laivas vežė apie 100 pasažierių ir daug naftos. Ant laivo kilo gaisras, paskui užsidegus naftui buvo didelė eksplozija, nuo ko laivas tuoj nuskendo su žmonėmis. Keletas nesužeistų išplaukė į kraštą.

* * *

Sydney, Australija. — Apie 80 jureivių su Anglijos laivu užnešta ant skalos jūrėse, kur delei didelės audros niekas prie jų negali prieiti, ir menama jie bus žuvę.

* * *

Wellington, Nauj. Zelandija. — Nuo gegužio 9 d. čia kasdien jaučiama žemės drebėjimas.

"Dviejų Šiftų" Moteris Nubausta

Flint, Mich. — Suimta ir apkaltinta už bigamiją moteris prisipažino prie kaltės ir liko nuteista nuo 18 mėnesių iki 5 metų kalėjiman. Ji turėjo du vyru, vienas jų dirbo naktimis, su tuo ji prabudavo dienas, kitas dirbo dienomis — su juo ji praleisdavo naktis. Dieninis jos vyras buvo net naktų policistas.

Sumišimai Silezijoj

Berlinas. — Po Augš. Silezijos padalinimo tarp Vokiečių ir Lenkų, iki šiolei buvus ramiau, apsireiškė šiose dienose Vokiečių-Lenkų riaušės ko delei prisiėjo apšaukti toj srityj karės stovį. Keletas žmonių buvo užmušta riaušių laiku Rybnike.

Tose srityse dar randasi Italijos ir Francuzijos kareivių ir jie stengiasi riaušes malšinti.

Nustato Anglies Kainą

Washington. — Kad kasyklų operatoriai nepakeltų anglies kainas laike mainerių streiko, Komercijos sekretorius Hoover išleido penkiems kasyklų distriktams nurodymus kokia turi buti didžiausia anglies kaina.

Washingtone buvo operatorių konferencija kuri sutiko ant tokio kainų nustatymo.

Angliakasyklos Mano Susivienyti

Pittsburg, Pa. — Eina darbas suvienijimui į vieną milžinišką kompaniją 30 paskirų angliakasyklų nuo Pittsburgo Wheeling, W. Va. Tuo susivienijimu susidėtų kruvon apie 50,000 akrų anglies žemės.

Andai pasklido žinios apie pasiryžimą susivienyt nepriguldmingų geležies ir plieno liejyklų. Washingtono valdžia ėmėsi įmonių sulaikyti tokį trustą.

AMERIKOS BALIONŲ LENKTYNĖS

Pereitą savaitę iš Milwaukee, Wis., išlėkė trylika balionų lenktynėsna, kurių trįs laimėję galės dalyvauti tarptautinėse balionų lenktynėse Šveicarijoj.

Vienas balionas vėjo atnešta į Clevelando apielinkę. Jame buvę du lakunai kovojo beveik su mirčia, nes pasekmiungai perlėkus ežerą, juos vėjas vėl sugriebė ir nunešė atgal virš vandens. Jie buvo vėjo nupusti vėl apie 60 mylių tolyn nuo krašto. Kadangi buvo vakaras ir atvėsęs oras, gazai balione susimažino ir balionas skrido visai prie vandens. Visą ką turėjo jie išmetė iš kašės, ir net maistą kurį buvo pasiėmę kelionei, net nupjaustė savo kailinių skvernus kad tik balionas butų lengvesnis.

Paskutinę minutę kaip rodės jau jiems reiks susmukti į vandenį, vėl užėjo vėjas iš kitos pusės ir nunešė į pakraštį prie Dover, O.

Jiems prisiėjo perlėkti virš didžiųjų ešerų, per Michigan ir Erie ežeraus. Vienu tarpu buvo pakilę iki 20,000 pėdų augščio. Augštmose pritrukus oro naudojo oksigeną kurį su savim turėjo. Perlėkus į šią pusę Erie ežero leidosi žemyn, bet žemai juos sugriebęs vėjas išnešė vėl į ežerą.

Paskutinis, tryliktas balionas, išlėkęs seredoj, nusileido tik pėtnyčioj. Jis buvo manoma žuvęs. Atsirado Azark kalnuose pietinėj Missouri valstijos dalyj.

* * *

Užsimušė Du Amerikos Lakunai

El Paso, Tex. — Orlaiviui atsimušus į kalno šoną ir užsidegus, ugnyje žuvo du armijos lakunai.

Portugalai Perskrido Atlantiką

Pernambuco, Brazilija. — Birželio 5 d. šį miestą pasiekė du Portugalai lakunai skridę orlaiviu per Atlantiką. Juos iškilmingai patiko visas miestas — bažnyčių varpai skambino, dirbtuvės ir laivai švilpė ir minios šukavo.

Šiedu lakunai apleido Portugaliją jau pora mėnesių atgal, šokinėdami nuo vienos salos Atlantike ant kitos. Paskutinėje stotyj, ant Šv. Povilo skalų, jų orlaivis sudužo, jie biskį susižeidė. Po to jiems atgabenta naujas orlaivis, ir praleidę suvirš tris savaites laiko jie leidosi paskutinin žygin — Pietų Amerikon, kurią ir pasiekė.

Nužudė Draugą už Pypkę

Alma, Mich. — Du vaikai susivaidijo už pypkę. Vienas jų, 13 m. amžiaus, nužudė kitą metais už save vyresnį. Užmušęs savo draugą, vaikas nurengė nuo jo drapanas ir įmetė kuną į upę kad išrodytų lyg anas besimaudant prigėrė. Žmogžudis galiaus prisipažino prie kaltės kada kitas, 7 m. amž., vaikas priliudijo matęs jį tą blogą darbą papildant.

ŠAUKIAMA LIETUVIŲ PILIEČIŲ SĄJUNGOS SUVAŽIAVIMAS

Negalint ilgiau pakęsti tokios neaiškios Lietuvių Piliečių Sąjungos padėties kokioje jai prisiėjo iki šiol merdėti, ir neturint tinkamų išgalių apreikšti jokio gyvesnio veikimo ar galutino išnykimo eiti, todel Vyriausioji Valdyba savo posėdyje gegužio 23 d., Lietuvos Atstovybės raštinėje, New Yorke, nutarė šaukti Lietuvių Piliečių Sąjungos Skyrių visuotiną suvažiavimą kuriame patįs skyriai per savo atstovus išsireikštų apie tolimesnę organizacijos padėtį.

Šiuomi Liet. Pil. Sąjungos Vyriausioji Valdyba oficialiai praneša skyrių žiniai jog Visuotinas Skyrių Suvažiavimas įvyks subatoj, birželio 17 d., Waldorf Astoria Viešbutyje, kampas 5th Ave ir 34th St., New Yorke, prasidės pirmą val. po pietų ir tęsis tol kol bus aptarta visi reikalai kokie tik gali kilti šiame suvažiavime.

Suvažiavimas yra šaukiama išsprendimui organizacijos tolimesnės padėties: ar Lietuvių Piliečių Sąjungą likviduoti, ar ją reorzanizavus naujais pamatais jos veikimą praplėsti po Suvienytas Valstijas.

Kaip matote Liet. Piliečių Sąjungos skyriai, prieš jus pastatyta begalo svarbus uždavinis, nes prisieina galutinai išspręsti musų organizacijos gyvybės ar mirties klausimas. Todel skyrių valdybų pareiga yra kuogreičiausia sušaukti visuotinus skyrių susirinkimus ir nuodugniai apkalbėjus augščiau pastatytą klausimą, išnešti savo nutarimus ir juos pasiųsti Suvažiavimui. Taipgi reikalinga pasiųsti nors po vieną atstovą nuo kiekvieno skyriaus kad butų galima šį svarbų klausimą nuodugniai apkalbėti ir tinkamai išspręsti su nauda Amerikos Lietuvių visuomenei ir musų Tėvynei Lietuvai.

Jei susidarys tinkamos sąlygos, bus apkalbama ir kiti svarbūs einamieji klausimai:

a) Išnešimas protesto prieš paduotąjį S. V. Kongresan bilių kuriuomi norima suvaržyti ateivius gyvenančius Suv. Valstijose ir apkrauti juos dideliais mokesniais.

b) Aukso-Sidabro Fondo vajus.

c) Vilniaus atvadavimo klausimas, ir kiti reikalai.

Taipgi prie progos norime užsiminti Liet. Piliečių Sąjungos skyriams ir nariams kad, sulyg savo geriausių išgalių, prisidėtumet prie Aukso-Sidabro Fondo vajaus, nes tuomi nemažai pagelbėsime savo Tėvynei Lietuvai.

Lietuvos Piliečių Sąjungos Vyriausioji Valdyba.

Automobilių išdirbėjas Ford sutinka statyt kandidaturą ant Suv. Valstijų prezidento "jeigu šios šalies žmonės jo norėtų", vienok jis "atsisakys nuo leidimo pinigų agitavimui už nominavimą arba išrinkimą", pareiškia Fordo laikraščio redaktorius.

Prekyba su Vokietija Eina Didyn

New York. — Baland. mėnesyje įgabenta iš Vokietijos prekių per New Yorko uostą už $5,653,566, prieš $4,732,656 tame mėnesyje 1921 metais.

Išsiųsta iš Amerikos Vokietijon prekių už $10,137,017 prieš $6,075,793 pereitų metų balandžio mėn.

Šįmet beveik dusyk daugiau į užrubežius išgabenta prekių negu pernai tuo pačiu (balandžio) mėnesiu. Šįmet išvežta net už $132,400,324. Importas abelnai sumažėjo beveik ant pusės.

LAWRENCE, MASS.

B. Žygelio prakalbos. Gegužio 29 d. čia Sandaros kuopa parengė prakalbas gerb. svečiui iš Lietuvos B. Žygeliui. Paskirtu prakalboms laiku vakare žmonių prisirinko pilna salė, bet ant nelaimės gerb. Žygelis pasivėlavo į prakalbas ir pribuvo net apie 10 val. vakare. Bet publika vistiek jo laukė. Kuomet Žygelis pradėjo savo kalbą, rodės žmonės klausytų jo per naktį, nes taip kalba buvo žingeidi ir pilna grynos teisybės. Klausytojai sužinojo kad Lietuvoje dabar tik šmugelninkai tvakrą daro, bet kad reikalinga juos prašalinti ir paimti valdžią į geras rankas. To parėmimui ir atvadavimui Tėvynės iš šmugelninkų klausytojai, nors del streiko labai nuvargę, sudėjo virš 100 dol.

Pabaigoj, vienas komunistas davė užklausimą, bet ką jis norėjo klausti ir sužinoti niekas nesuprato; kada galiaus išsiaiškino, jis norėjo sužinot kodel Lietuvoje soc. demokratai laiko kalėjime jo brolį. Žygelis atsakė jog reikia jų pasiklaust kodel jie taip daro, soc. demokratai paeina nuo bolševikų, o aš nesu soc. demokratas, aš tautininkas. Tada publika nurėkė tą klausėją net norėdami per duris išmest jeigu nenutils.

Tie musų Maskvos vergai visur lenda su savo niekais, bet jiems jau nesiseka.

Antras dalykas. Musų varlamušius tą vakarą jų ganytojas išvarė visus į balą varlių šaudyti, bijojo kad jie neateitų į prakalbas ir išgirdę teisybės žodį neprasikrapštytų sau akių, nes paskui nebutų jam pasekmių su jais.

Gegužio 30 d., kapinių lankymo šventėj, Lietuviai taip pat aplankė Lietuviškas kapines, o tenai tautiškos bažnyčios klebonas atlaikė mišias, dalyvaujant miniai žmonių; dalyvavo taipgi choras ir grojo orkestras. Po visų apeigų, žmonės Lietuviškam parke praleido gražiai dieną, pasilinksmindami ir žaisdami.

Lawrencietis.

PINIGŲ KURSAS

(Kaina perkant dideles sumas)
Birželio 7 d.

100 markių-auksinų	35c
100 Lenkų markių	3c

AKIVAIZDOJE tokių svarbių ištisinių raštų kokius dabar "Dirva" talpina nei vienas skaitytojas neturėtų užtęsti nei savaitės laiko neužsimokėjęs prenumeratos. Delei lėšų, Administracija negali siuntinėti "Dirvos" tiems skaitytojams kurių prenumerata pasibaigus, taigi tuoj sulaikoma, jeigu skaitytojas neduoda žinios apie save arba neprašo palaukti kada gauna musų paraginimą prenumeratą atnaujinti. Taigi apsirupinkit apie save. Tokių raštų kaip dabar "Dirvoje" telpa retai kada psitiko. Ateityje turime dar svarbesnių. Kam sunku užsimokėt metinę prenumeratą galit mokėt pusmečiais, po dolarį.

"Dirvos" kaina metams	Amerikoje	$2.00
" " "	Lietuvoje	$3.00
" " "	Kanadoje	$2.50

(Pusei metų — pusė kainos. Neužmirškit saviškių gyvenančių Lietuvoje)

Iš Lietuvių Gyvenimo

CHICAGO, ILL.

Plėšikas nušovė Vaistininką F. Juozapaitį. Ketverge, gegužio 25 d. vaitininkas Feliksas Juozapaitis, baigęs dienos darbą, su kitu vaistininku, G. Benušiu, ėjo vakarieniauti. Po vakarienei apleidus valgyklą, kada Juozapaitis, Benušio lydimas, gryžo vaistinėn (4549 Hermitage av.), užpuolęs plėšikas pašovė Juozapaitį, ir matydamas nenuveiksiąs Benušio paspruko tamsumon. F. Juozapaitis nugabenta ligoninėn, kur pašaukta Lietuviai gydytojai, Dr. Juška, Dr. S. Biežis ir Dr. Strikolis, be to buvo du ligoninės gydytojai. Apie 4 val. ryte padaryta operacija, bet tas viskas buvo be pasekmių; septintą valantą pėtnyčios ryte F. Juozapaitis persiskyrė su šio pasaulio draugais kurių taip daug turėjo.

Velionio Juozapaičio mirtis sujudino visą Lietuvišką Chicagą ir net tolimesnius miestus; per tris dienas minios žmonių plaukė jo rezidencijon, 5612 So. Wood ave., kur velionis buvo pašarvotas; virš poros desėtkų telegramų gauta iš visų kraštų.

Geg. 29 d., po pietų, šimtai automobilių Lietuvių iš Chicagos ir apielinkių suvažiavo atsisveikinti su velioniu. Išnešus jį karste iš namo, Dr. A. L. Graičunas pasakė gan įspudingą prakalbą; kada kalbėtojas varde velionio Juozapaičio ištarė atsisveikinimo žodžius su Chicagiečiais, minia klausydama liejo ašaras.

Velionis Juozapaitis buvo užsitarnavęs pagarbos ne tik Chigoje bet ir kituose miestuose; prie jo karsto prisiųsta trisdešimts vainikų gyvų gėlių, tarpe kurių vienas buvo net iš Bostono. Gėlės buvo prisiųstos nuo daugelio organizacijų ir šeimynų; tulus pajiegiau žsirašyti: A. L. T. Sandaros 25 kp., Chicagos Inteligentų Ratelio, Chicagos Vaistininkų Sąjungos kurios pirmininkus Juozapaitis buvo, Daktarų Draugijos, Cicero Vaistininkų ir draugų; Waukegan, Ill., Lietuvių, Adv. F. J. Bagočiaus iš Bostono, ir vietinių daugybės.

Laidotuvėse dalyvavo in corpore sekančios organizacijos: Chicagos Vaistininkų Sąjunga, Daktarų Draugija ir Chicagos Liet. Inteligentų Ratelis.

Karstą nešė po du nariu iš kožnos draugijos; į kapines lydėjo 115 automobilių, be to daugybė žmonių keliavo į kapines gatvekariais; viso kapinėse buvo virš 700 žmonių.

Ant kapinių nuimta visų paveikslas. Atsisveikinimui su velioniu kalbėjo penki kalbėtojai, A. Kartanas, Dr. S. Biežis, Dr. C. Kasputis, Kapt. V. Natkevičius, ir B. Jankauskas. Visi jie pasmerkė brutališką plėšiko žingsnį kurs atėmė nuo musų taip brangų žmogų.

Velionis gyvendamas ir veikdamas su mumis, buvo visiems meilus ir draugiškas, prie to buvo geras kalbininkas; kas jį pažino, nuo vaikučio iki bočiaus, kartą su juo susiėjęs prisirišo prie jo ant visados. Jisai prigulėjo prie Sandaros ir visų kitų pažangiųjų organizacijų. Jo duosnumas buvo neapribotas — visomis jiegomis rėmė Lietuvos valstybinį, visuomeninį bei kulturinį darbą kaip darbu taip ir pinigais. Sekantį pavasarį buvo bežadąs vykti Lietuvon.

Velionis F. Juozapaitis buvo uolus tautininkas, taigi ir palaidotas Chicagos Tautiškose Kapinėse. Tebuna jam lengva Amerikos žemė. **Chicagietis.**

Klaidos pataisymas. Po antgalviu—"Žemaitijos" Reikalu—"Dirvos" N. 21 tilpo mano straipsnis apie siuntimą Lietuvon literaturos. Tame straipsnyje įsibriovė pora svarbių klaidų kurių negalima palikti neatitaisius, butent: Vietoj Tenenių prad. mokyklos mokytojo Juozo Straginsko turi buti Stragauskas; ir "Žemaitijos" antrašas, vietoj 2108 S. Halsted St. turi buti: 3108 S. Halsted St.

"Žemaitijos" L. V. Komiteto
Sekretorius **L. Apolis.**

PITTSBURG, PA.

Birutės vakaras. Gegužio 30 d. L. M. D. salėj, Birutės Choras turėjo koncertą ir perstatymą, buvo sulošta "Geriaus Vėliaus negu Niekad". Veikiančios ypatos buvo: Tautkaus rolėj — J. Bikinas; Monikos — M. Kivinskaitė; Baudilo — F. Gilius; Gendrutos — E. Pisockienė; Kikilio — V. Plaušinis; Juzės — O. Rauktytė; Gabriuko — J. Šermukšnis. Aktoriai savo užduotis atliko kuogeriausia, taigi kadir iš nepergeriausio veikalo, prie gero sulošimo, buvo ko žiurėt. Choras šį sykį neskupėjo su dainomis — net visą dvylika dainų sudainavo; taipgi Milda Virbickiutė paskembino pianu.

Kiek teko sužinot, šis buvo paskutinis Birutės Choro surengimas šiame sezone, bet praktikų choras nepertrauks ir vasaros laiku, todel norintieji dar prisidėt prie choro, vaikinai ir merginos, galit ateit į L. M. D. namą kas ketvergo vakaras, ir mokintis dainų, Lietuviškų žaislų ir lošimo. Tėvai turėtų paragint savo vaikus prisidės prie Birutės Choro, nes tai vienintelė dabar čia veikianti dailės organizacija. **B. Choro Rep.**

Kun. Garmaus prakalbos. Gegužio 28 d. čia buvo atsibaladoję keikunas Kun. Garmus ir M. Bagdonas ir jiems buvo surengta prakalbos bažnytinėj salėj, S. S. Žmonių buvo kokie 50. Taip tie kalbėtojai nusigyveno kad savo vardo gėdijasi, vadinasi tautietis ir publiką tautiečiais o ne katalikais vadina. O tautininkus Sandariečius kitaip nevadina kaip socialistai; Natkevičius nesąs jokis kapitonas tik maištininkas iš Lietuvos, todel Garmus čia atvažiavęs Natkevičiaus ir Žygelio melus atitaisyt. Na ir taisė. Gyrėsi kad viską Lietuvoj padarė tik katalikų partija, o kiti visi tai Lietuvos priešai; pats Garmus viską matęs, visur buvęs, dalyvavęs visuose mušiuose ir visus spaviedojęs prileistom iš baimės kelinėm (bet čia nesupratau: ar tai jis buvo prileistom kelinėm iš baimės, ar tie ką jis spaviedojo). Garmus melavo tiesiog per akis ir pylė baisiausios neapikantos prieš tautininkus kurie dirba del Lietuvos nepriklausomybės; bet drauge perspėjo žmones ir nuo kunigėlių šmugelio ir juos keikė susiriesdamas (mat, nori nukreipt žmonių blogą upą nuo klerikalų, smerkia viešus prasižengėlius). Pertraukoj ėjo rinkt aukų, žinoma, prašė daugiausia Lietuvos bonus. Priėjus prie vienos tautietės prašyt pinigų, ta sako: Aš neturiu Romos agentams nieko. Tas kunigėlį kai šaltu vandeniu perpylė. Savo antroj kalboj kai pradės jis darkyt tą moterį rėkdamas: Čia yra viena bedievė kuri nedavė nei cento Lietuvos reikalams! Išdarkęs kiek jam užteko užbaigė. Bet ta moteris, O. Mičiulienė, neužsiganėdino bereikalingu jos apšmeižimu — tuoj priėjo prie pagrindų su liudininkais ir prirodė kad ji nėra apleidus jokių Lietuvos reikalų ir visur aukavo, taipgi turi Lietuvos bonų už $200. Sako: Jei jųs tokie geri tėvynainiai, ar aukavot nors vienas (čia buvo ir Homesteado kunigas). Kai buvo Pittsburge Paderewskis, toliau tęsė ji, tai Kun. Kazėnas nunešė jam $200, o Lietuvos reikalams nei cento nedavė. Kazėnas ir kiti kunigėliai tik rausta; mat, netikėjo, nabagai, kad atsiras iš moterų kuri taip parodys žmonėms jų melus.

Pittsburgiečiai gana nesigailėjo aukų Lietuvos reikalams, aukavo kiekvienam rinkikui kokis tik atvažiavo, kol nebuvo apvilti, bet kada pamatė kur eina jų dedami į Tautos Fondą pinigai tai nustojo į tą fondą dėję. Surinkta suvirš $40 ir vienas Lietuviškas bonas (o Garmus norėjo visus).

Gegužio 29 d. McKees Rocks prakalbos geriau nusisekė, nes vienas Sandarietis davė Lietuvišką boną $50 vertės, ir dar vienas Pittsburgietis davė boną. Pinigais surinkta $40.

Kalba jų buvo ta pati: Didžiausi Lietuvos priešai tai tautininkai, — turbut kad perka Lietuvos bonus ir aukauja Lietuvos neprigulmybei.

Nors gyrėsi jog atvažiavo V. Natkevičiaus ir Žygelio "melus" atitaisyt, bet patįs jie melavo iki sočiai, nors mažai kam buvo ir klausyt jų pliovonių, o kurie buvo tai dar daugiau pasipiktino klerikalų darbais ir jų vadais kurie tokia bjauria burna, keiksmu ir melagyste gyvendami eina paskui prie altoriaus ir priima Šv. Sakramentą. Tokie tai neturi nei sąžinės ir nebijo nuodėmės, gali daryt ką tik nori. Geri Lietuviai todel ir šalinasi nuo jų ir daugiau dedas prie Sandariečių, nes aiškiai matosi ką kunigėliai nori intaisyt Lietuvos žmonėms. **Pittsburgietis.**

GERB. SPRAGILO KAMPELIS

KAIP KUN. BUMBA BEDIEVIUS BUČIAVO

Likimas kitados lėmė kad mama atsikėlus rado savo lovoj gulintį mažą vaikelį, kuris paskui užaugo ir buvo pavadintas Kun. Bumba.

Jisai turėjo tokį pat kuną arba molio šmotą kaip ir visi; tokius pat rubus dėvėjo kaip ir visi (kunigai); tokias pat rankas turėjo, tokias pat akis turėjo kaip ir visi; tokie pat plaukai ant galvos augo ir tokia pat nosis žemiau kaktos kabojo.

Ale Dievulis davė jam kitokį liežuvį. Užtai jis ilko kalbėtoju.

Jis su kitais tokiais renka pinigus ant kartuvių bedieviams, o padarymui daugiau dievobaimingų žmonelių renka pinigus kulturinimui Afrikos bezdžionių, ir net žada prisirinkęs pinigų leist Vilksbarėj laikraštį — turbut bezdžionių kulturinimui.

Ir pasitaikė jam atvažiuot į Klevelandą, Slaptos Spragilų Sąjungos sostinę kur gyvena vyriausia Spragilų Sąjungos galva.

Aš įsakiau visiems Slaptiems Spragilaičiams, prisilaikydamas Fabijono pederacijos papročio, kad nedalyvautų jo prakalbose nei vienas, bet kad nueitų visi ir klausytų ką sako, ir tada pranešti vyriausiai galvai.

Atėjo vakaras. Nueina į Kun. Bumbo prakalbas ir pats gerb. Spragilas. Atsisėda ir klauso. Klauso ir girdi. Bumba kalba tai kalba kad net jo liežuvis raitosi. Ir gabumas to liežuvėlio. Ką tars ką ne, vis tik "Rupužės kunigai,, icliai, žulikai tie kunigai!" Ir vis taiko kad žmoneliams labiau parodyt kad jam pinigų reikia.

O paskui kaip prasidėjo aukų rinkimas tai tikros sorkės.

Žmonės tuoj stypt, stypt atsistojo ir eina. Bėga lauk geriausi katalikai. Liko tik Slapti Spragilaičiai ir gerb. Spragilas del mandagumo, ir kelios davatkos ir davatkinai kurie bijojo pasijudint iš vietų.

Eina Bumba prie kiekvieno ir prie kiekvienos, apsikabina, glosto, bučiuoja, laižo, kad tik aukautų. Nabagai Slapti Spragilaičiai nežinojo kad toks saldazubis kunigėlis juos visus išbučiuos, butų pirma laiko išbėgioję.

Ir aš žiuriu ir juokiuosi.

Ateina prie vieno Spragilaičio pakšt, pabučiuoja: Oje koks tu gražus, tikras vyras, kai aržuolas, bagočius, turtuolis, ir tt. ir tt. ar duosi aukų?

Spragilaitis pakrato galvą. Bumba vėl pakšt į žandą: Duosi, duosi, tu tik nedrysti. Pakrapštyk kišenių, rasi dolarinę ar dešimtinę. Ir vėl: pakšt į galą nosies.

Spragilaičius taip visus išbučiavo, išlaižė ir išglostė, bet nei iš vieno neišprašė. Ba mat jie mato kad laižymu aukų prašo tai žino kad neturi pamato kaip kitaip išprašyt, ir niekas neduoda jo prakalbą girdėdamas. Pinigai tik kartuvėms ir bezdžionių kulturinimui. Gana turim nekulturingų žmonių.

Ale paeiliui pasitaiko užeina Bumba ir ant davatkėlės: pakšt į kaktą! Vaje! kas ją pabučiavo! Pasijuto kaip dangui! Su ašarom apgailauja kad daugiau neatsionešė! Kita tik pirmą sykį savo gyvenime pabučiuota, o jau į amžinastį rengiasi keliauti!....

Paskui žiuriu, netoli manęs eina mano tetulė.

— Kur bėgi, tetule? — jos klausiu.

— Lauk! bijau kad kunigas nepabučiuotų! Aš jam aukaut nenoriu! Veidmainingai pripasakojo!

— Bet kur, tetule, dabar apsieisi neaukavus, juk visada ir mane bardavai kad aš bedievis!

— Vaikeli, bedieviai daugiau teisybės pasako: jie pasako ko darbininkams reikia ir ką jiems kas blogo nori padaryt; o jis pasakoja kad viskas gerai, tik reikia pinigų į tą tuščią puodą. Negaus nei cento!

— Gerą vakarą, drauge, — atėjęs iš kažin kur sako man Martynas.

— Na, ar ir tu čia?— nustebęs klausiu.

— Atėjau paklausyt.

— O kaip patiko?

— Fain kalbėtojas, kad rėžia tai rėžia; ir sakyk tai liežuvis! Ale kaip puikiai jis kunigus rupužiuoja ir kaip gražiai raitosi po scena!

— Ar dar nepabučiavo tavęs? — klausia tetulė.

— Dar ne, ale jeigu norėtu pabučiuot aš jam nosį nukąsčiau, — sako Martynas.

Kada pradėjo Bumba artintis į musų šonų, Martynas ir tetulė dumė per duris.

Ale pateko į jo meilišką glėbį ir pats Spragilas.

Ot, misliu sau, kad tokia butų mada kad kunigais galėtų but šonkauliai, tai bent butų kai atėję pabučiuotų, o dabar ką toks bučiuoja tai kaip lenta — vistiek pat.

Išbučiavo, išlaižė, išgyrė, iškoneveikė, ir prašo aukų. Ale kažin kas pašnabždėjo jam: Tėveli, čia yra gerb. Spragilas! Ir jis nusigandęs šoko bėgt tolyn, tik už kelinto atsimušė ir sustojo. Jau misliau išprašys, ir tik ta laimė kad anas žmogelis mane pažino. Tokio meilumo, lipšnumo ir saldliežuvavimo savo gyvenime nei nuo šonkaulio negirdėjau.

Tai tikras Judošiaus bučiavimas — misliu sau.

Neužmirškit saviškių Lietuvoje: Užrašykit jiems "Dirvą"

SPAUDOS darbus gerai padaro toki spaustuvė, kuri turi įrengus visas naujausias mašinas ir užlaiko praktiškus darbininkus.

¶ 'Dirvos' spaustuvė atlieka visokius spaudos darbus, kaip tai visokio didžio Baliams Plakatus, Kortas, Tikietus, Čekius ir tt.; Draugystėms Konstitucijas, Paliudijimus, Ligonių Lankymo Blankas, Mokesčių Knygeles, Komisijoms Blankas, Pasportus ir kitokias reikalingas Blankas;

¶ Biznieriams darome— Laiškus, Konvertus ir įvairios rųšies Kortelės-Garsinimus; taipgi spausdiname dideles Kortas.

¶ Darbus padarom visokiomis spalvomis, padarom Paveikslus-Cuts ir pagal užsakymo spausdiname kiekvieną dalykėlį nuo paprasčiausio iki didžiausim.

Musų užduotis atlikti
GERAI
GRAŽIAI
GREITAI

Greitus užsakymus siunčiam Special Delivery.

The Borden Company

SU BONKUTE JAU UŽBAIGTA — BET NEUŽBAIGTA SU EAGLE BRAND

Nuo pat kudikystės užauginti Borden's Eagle Pienu, šitie mažyčiai, kaip ir tukstančiai kitų, su kasdieniniu valgiu vis dar tebegauna naudingas Eagle Pieno pasekmes. Tas pats maistas kuris juos saugiai pernešė per pirmuosius jų metus — metus kurie svarbiausi išrengime jų gyveniman su stipriais, mažais kunais ir sudėjimu — tebėra vistiek pat geras ir dabar kuomet jie atitraukiama nuo bonkutės, ir tirštesni maistai ineina į jų valgį.

Karštas vasaros dienas matydama priešakyje kiekviena motina jieško rodyklių kaip penėti kudikį atėmus jį nuo bonkutės. Ir kas galėtų buti geriau už tą patį maistą kuris davė jam sveikatą ir vikrumą kudikystėje?

Eagle Brand yra taip lengvai suvirškinamas, taip grynas, ir taip maistingas kad nerasi nieko geresnio del indėjimo kudikiui pirmuose virtuose valgiuose gaminant. Skaniose košelėse, paprastuose, bet maistinguose saldžiuose gaminiuose — kurių jauni vaikai labai nori ir kurie jiems galima gerai pagaminti — Eagle Brand ir ant toliau budavos jiems stiprius, sveikus kunus. Kada jis pradeda naudoti kietesnius valgius, kam atimti vaikui maistą kuris jam ir trims gentkartėms kitų kudikių yra suteikęs gerą sveikatą ir vikrumą? Laikyk tą maistą — Eagle Brand — kudikio virtuose valgiuose.

Motinoms visoje šalyje bus žingeidi musų patarimų knygutė kaip gaminti valgį kudikiams. Joje rasi ne tik receptų del Eagle Brand valgių, bet ir naudingų patarimų kaip kudikį kasdien maitinti.

Borden s Eagle Pienas yra išauginęs daugiau sveikų kudikių negu visi kiti dirbtini kudikiams maistai sykiu sudėti. Iškirpk šio paskelbimo kupona ir pasiusk jį Borden Kompanijai, kuri prisiųs jums, dykai, ką norėsit, arba patarimus jusų kalboje kaip penėti kudikį, ar kudikių knygą, ar receptų knygą nurodančią kaip prirengti skanius valgius su Eagle Brand. Įvardink ko nori gauti. Penėk savo kudikį su Eagle Brand ir po to kada jau jam bonkos nebereikia.

Borden's
EAGLE BRAND
CONDENSED MILK

Gali pirkti Borden's Eagle Pieno nuo savo krautuvninko. Įsižiurėk gerai į dėžės paveikslą ir neimk jokio kito.

THE BORDEN COMPANY
Borden Building, New York

KUPONAS

PAŽYMĖK KRYŽELIU KATRĄ NORI

Penėjimo Kudikių Pamokinimų
Instrukcijos Knyga Knyga

Vardas .....

Adresas ..... (Lithuanian)

Nuo Redakcijos

KAS SU ATSTOVYBE DĖSIS

KUN. Kemėšis, daugelio net kunigų vadinamas "pasižymėjusiu demagogu", jau užvaldė Lietuvos Atstovybę Washingtone. Nuo dabar prasidės tikra jezuitiška tvarka, kolei galiaus bus prieita prie liudno galo. To galo reiks prieiti — todel **Lietuvą mylinti tėvynainiai turi dabar padaryti tam galą.** Iki šiolei sėdėjęs Atstovybėje Čarneckis pasirodė nekompetentiškas. Jis neįstengė parašyti mažiausio straipsnelio musų spaudai. Dabar tą atlieka Kun. Kemėšis. Čarneckis taip pat neįstengė padaryti žygio išgavimui Suv. Valstijų pripažinimo Lietuvai — kiek buvo prie Vileišio padaryta tiek ir liko.

Neįstengdamas nieko pats nuveikti, Čarneckis pasisodino Atstovybėje Mostowskį kurį iš Misijos prašalinta; pasisodino Šliką, pasisodino dabar ir Kun. Kemėšį. Jie visi šiaip taip įstengia palaikyt Čarneckį jo vietoj, bet nei vienas nemoka reikalingo darbo dirbti. Tiek bereikalingų žmonių Atstovybėj prisisodinus galima suprasti kaip greit išnyks musų už bonus sumokėti pinigai. Algos eina šitokios:

Čarneckiui	$600 mėn.
Mastauskui	400 mėn.
Šlikui	375 mėn.
Kemėšiui (apie)	300 mėn.

Prie jų yra kiti kurie atlieka tikrą darbą — tai Vinikas kaipo sekretorius, ir keletas merginų.

Bet kiek yra žinoma, Kemėšis nepasiganėdina ta vieta kurioj jis dabar atsidurė. Jo tikslas siekti augščiau. Jis nori buti Atstovybės Sekretorium. Taigi dabar eina ėdimas lauk Viniko. Tą daro pats Kemėšis įvairiais slapivardžiais savo laikraščiuose užpuldinėdamas ant to žmogaus kuris padarė darbą ant kurio dabar gali pasiremti Atstovybė.

Kun. Kemėšis yra ypatingas sutvėrimas. Jis niekados nepasitenkino buti kunigu, ir kunigystė jam yra sunkiausias kryžius. Tik iš bėdos kartais pakunigauja kada neturi kur kitur dėtis.

Jis ir redaktoriavo, ir organizavo ir kitokius visuomenę ardančius darbus darė. Vileišiui esant atstovu, Kemėšis Vileišį ėdė, nujausdamas galėsiąs kada nors gauti vietą atstovybėj kada atstovybė bus klerikališka. Dabar išsipildė jo sapnai.

Bet viskas ką jis čia padarys — su savo sėbrais Matauskais, Bielskiais, Šlikais — tai prisipinigaus. Nieko kito. O tas Lietuvai dvejopai ant pražuties. Jau net akliausi katalikai neperka bonų. Neaukauja jokiam Lietuvos reikalui.

Ne delto kad žmonės atšalo nuo Lietuvos, bet delto kad žino į keno rankas tie pinigai patenka. Iš ten jie toliau nenueis, nes viskas algomis išaiškvojama.

Lietuva turi pasiskubint atsiųst Amerikon atstovą kuris galės dirbti be patarėjų kokiais yra Mastauskas, Šlikas ir Kemėšis. Tie trįs visai nereikalingi atstovybėje. Mastauskas nei žingsnio nuo Čarneckio nesitolina, parodydamas jog jis Čarneckiui labai reikalingas (o jam labai reikalinga tie 400 dolarių mėnesyje). Šlikas sužymi laikraščiuose visus atstovybę paliečiančius dalykėlius kad atstovas matytų kur skaityt. Pats atstovas turbut neįstengia tų straipsnelių pamatyti.

Kemėšis dabar ėmėsi darbo pagerint visuomenėje sublogėjusią opiniją apie atstovybę ir klerikališką tvarką.

Su Viniku, Lietuvos skirtu atstovybės sekretorium, tie visi "dievobaimingi" demagogai nesitaria, nieko jam nesako ir viską nuo jo slepia. Gi Vinikas atlieka šiuos visus darbus: diplomatinius reikalus su valstybėmis, užžiuri pasus ir vizas į Lietuvą važiuojančių. Tas darbas yra sunkus, didelis; su Viniku prie to dirba keletas merginų ir dar vienas vaikinas. Viso penki. Jie mažiausia gauna apmokėt. Keleriopai daugiau musų pinigų suėda tie keturi neturį reikšmės atstovybėje žmonės.

Atstovas, tiesa, reikalingas, bet turi buti atstovas diplomatijai vesti, o ne važinėtis po rezortus kas savaitė po kelias dienas su savo "patarėjais". Ant to visko juk eina musų pinigai.

Kokią panieką mums į akis drebia Čarneckis, Mastauskas, Kemėšis, Šlikas negalima ir apsakyt. O Bielskis New Yorke irgi jau baigia suvalgyti dar likusius iš seniau musų sudėtus Lietuvai pinigus.

Amerikos Lietuviai! Pareikškit Lietuvai jog gana tokių išnaudojimų; gana jau Lietuva iš musų tyčiojasi su visokiais nedakepėliais; gana bus duoti pinigus į rankas tokių gaivalų kurie ištuštinę Tautos Fondą dabar susispietė prie paskutinio šaltinio — Atstovybės, kurion dar mes priversti savo centus duoti.

Mes davėme, duodame ir duosime Lietuvai, bet ne per rankas tų demagogų kurie dabar atstovybę užvaldė.

▾ ▾ ▾

BIRŽELIO NAKTŲ ŽVAIGŽDĖS

BIRŽELIO mėnesio vakarais kiekvienas kuris nepasitenkina šia žemele lengvai gali tėmyti į kitus savo kaimynus pasaulius ir bandyti su jais bent mintimis pasidalinti. Nes musų erdvėse dabar matosi net penkios planetos, žemės seserįs-broliai. Matosi pačios arčiausios, kaip Venus ir Marsas, ir pačios didžiausios — Jupiteris ir Saturnas. Šios visos keturios matomos nuoga akia, be žiuronų. Prie to, musų erdvėse yra ir pati toliausia saulinės šeimynos narė planeta Neptunas. Nesimato tik Merkuro, pačios artimiausios planetos prie saulės, ir Urano, ketvirtos tolyn nuo žemės, kuri yra paskutinė pirm pasiekimo Neptuno.

Kiekvienas labai lengvai gali surasti visas čia paminėtas matomas planetas, bet Neptuną reikia jieškoti su pagalba žiuronų, ir tai neapsipratęs vargu atras, nes jis susimaišęs su daugybe kitų mažų žvaigždžių nuoga akia nejžiurimų.

Dar saulei nenusileidus prasišypso šiaurvakaryj didelė balta planeta Venus. Ji šį mėnesį daugiau atsitolinus nuo saulės negu buvo pereitame mėnesyje, per tai ją ilgiau vakarais galima matyti. Žiurint į šią planetą per teleskopą ji išrodo kaip nedidelis pusmėnulis. Nes į saulę atsukta jos pusė yra nušviesta, bet iš šono mums žiurint tesimato tos šviesios pusės pusė.

Venus yra labai apsupta garų-debesų todel jos paviršio negalima matyti, matosi tik bendras skritulis arba jo dalis. Niekas nesiskubino paskelbti kad ant tos skaisčios musų kaimynės butų kokie gyventojai, kaip tai paskelbta apie Marsą. Vienok nėra priežasties kodel ir ant Venaus negalėtų rastis gyvybė. Iš ištyrinėtų aplinkybių išrodo jog tenai yra visko reikalingo palaikymui gyvybės kokia randasi ant žemės, kuomet Marso aplinkybės ir daug prastesnės. Jeigu ant Venaus yra gyvybė kodel nesutikti jog tenai yra tokių išsilavinusių sutvėrimų kaip mes? Saulė yra šaltinis gyvybės, gi Venus yra arčiau prie saulės negu mes, o Marsas dar toliau.

Venus turi gerą temperaturą ir tenai yra užtektinai vandens. Kiti astronomai sako jog tenai vandens yra net perdaug. Sakoma jog tos planetos paviršį padengęs vienas didelis okeanas, ir jog žmonės, jeigu tenai kokie gyvena, turi buti žuvįs. Bet jei ir taip, visgi negalima atmesti išvados jog tenai randasi gyvyvė. Venaus žuvįs gali buti tokios protingos kaip žemės dvikojai. Tik delto kad ant žemės augščiausia išsivystę yra oru kvėpuojanti sutvėrimai negalima užginčyt kad kokia nors augštai išsivysčius gyvybės forma yra tenai kuri kvėpuoja vandeniu. Bet tai tik spėjimai. Venus yra taip tirštai apsupta debesų kad mes niekados negalėsime pamatyt jos tikro paviršio. Iki tarp-planetinė komunikacija nebus įsteigta mums niekad nepavyks sužinoti ar gyvena kokios nors protingos ir filosofiškos žuvįs ant tos vakarinės musų kaimynės-žvaigždės.

Tiesiai pietuose, pusėtinai augštai, nevisai dar sutemus užeinam ant dviejų planetų, Jupiterio ir Saturno. Kuomet gerai sutemsta Jupiteris mažai ką išrodo mažesnis už Venų. Saturnas, mažesnė rusva žvaigždė, matosi netolies jo į vakarus, o į rytus nuo Jupiterio guli balta žvaigždė Spika.

Neptunas randasi į pietryčius nuo Venaus, bet visai netoli, ir su didesneja Dvynų žvaigžde Pollux tos dvi planetos sudaro trikampį. Pietiniame trikampio gale yra Neptunas. Neptunas taipgi guli pusiaukelyje tarp Venaus ir Levo konsteliacijos žvaigždės Regulo, randasi Kancero (apvalo vėžio) konsteliacijoj. Regulus yra gelsva žvaigždė, lengvai surandama vakaruose, į pietus nuo Venaus.

Nei vienas kas pažvelgs apie 10 val. vakaruose į pietryčius negali nepamatyti Marso. Jis tada žemai, per medžių viršunes, pradeda rodytis ant dangaus, visas rudas-raudonas ir didelis. Apie jį irgi buvo daug ginčų: ar randasi kokia ten gyvybė ar ne. Kuomet vieni tenai randa augščiausia civilizuotus didžaglvius sutvėrimus, kurie išsikasę po visą planetos paviršį kanalus-kanalėlius, kiti sako jog tai yra miręs pasaulis kur nėra ganėtinai aplinkybių gyvybei pasilaikyti.

Marsas guli išlaukinėj žemės pusėj, paskui einant link saulės, iš kitos žemės pusės guli Venus. Žemės iš tų trijų yra didžiausia. Ant venaus gyventojai, jeigu kokie butų, matytų didelę žvaigždę, ir po mėnulio ir saulės žemė saulinėj planetoj yra daug didesnė žvaigždė kitoms artimoms planetoms negu kurios kitos yra žemei ar kitai katrai, delei prasiskyrusio tolumo. Venus mums išrodytų keturis sykius didesnė negu dabar jeigu ji eitų išlaukinėj žemės pusėj — tada galėtume matyt visą nušviestą pusę. Venus tokią žemės pusę laiks nuo laiko mato. Taipgi žemės šviesa anai planetai sykį buna pilnačio mėnulio pavidale, paskui mažėja į mėnulio dalis ir visai pranyksta sučjus abiem į priešingas saulės puses.

Marsas yra beveik pusiau mažesnis už žemę. Jei žemės didumo butų matytume jį daug didesnį negu dabar. Gi jeigu tokia planeta kaip Jupiteris butų arčiausia žemės ištiesų turėtume antrą mėnulį kuris pasirodytų aiškiai su visomis mėnulio permainų dalimis ir šviestų žemei per kelis mėnesius metuose, iki vėl žemė užeitų į kitą saulės pusę.

Nuo Marso į vakarus, arba tiesiai nuo žiurėtojo į pietus tuo laiku kada Marsas yra rytuose, matosi kita rusva žvaigždė Antarės, didžiojo Vėžio konsteliacijoj. Vėžio konsteliacija išrodo į lietsargį, trįs žvaigždutės iš viršaus koto guli į vakarus, kotas nusikoręs pastrižai žemyn, to koto viduryje spingsi Antares, kuri savo šviesoje mainosi tai raudona, tai ruda, tai žalia, taip smarkiai dega-liepsnoja.

Sutemus, beveik tiesiai virš galvos matosi gelsva žvaigždė Arkturas.

Šiaurryčiuose apie 10 val. pasimato baltų-mėlynų žvaigždžių trikampis. Pirmiausia pasirodo žvaigždė Vega iš Lyra konsteliacijos. Nuo jos sekant į rytus, šiauriau matosi Deneb iš Gulbės arba Šiaurinio Kryžiaus konsteliacijos, o į pietus Altair iš Erelio konsteliacijos.

Grižulio ratai arba Didžioji Meška matosi virš galvos. Nuo dviejų paskutinių tos konsteliacijos žvaigždžių žiurint į šiaurę surasit Šiaurinę. Nuo Vegos į šiaurvakarius žiurint, tiesiai per Šiaurinę surasit žvaigždę Kapellą, kuri jau nesiskaito šių mėnesių, pavasario, žvaigžde, bet rudenine, vienok ji nepradingsta už horizonto, kadangi randasi arti Šiaurinės.

Birželio 21 d. paliaus diena ilgėjus, arba bus pabaiga vasaros ir pradžia žiemos. Bet ilgai dar bus šilta, nes iki tolei prišilus žemė ir visa atmosfera palaikys mus prakaituojančius, nors saulė gryš atgal į pietus ir dienos darysis trumpesnės.

Primitivis Tikėjimas

Salos Burma gyventojai tiki jog ryžiai neužderės jeigu apie jų laukus nebus ant kuolų sumauta keletas žmogiškų galvų.

Šitas tikėjimas siekia toli į primitivio žemės trėšimo supratimą. Musų pratėviai patėmijo jog palaidojus žmogaus kuną drėgnoje duobėje, toj vietoj išaugdavo didelė ir labai žalia žolė. Jie manė jog palaidojimas tenai lavono reiškė dievo pasitenkinimą ir jis išaugino tenai didelę žolę parodymui tai žmonėms. Jie nežinojo kad želės šaknįs maitinasi lavonu. Mes, daugiau civilizuoti, trėšiame pačią žemę. Necivilizuoti dar vis daro aukas, ir jie medžioja žmonių galvas patikimui dievams.

RAUDONI —NEGANA RAUDONI

Keturi žymus socialistai — vienas Belgas, vienas Holandas ir du Vokiečiai — pribuvo Maskvoje su tikslu ginti Rsuijos Social Revoliucijonierius kurių teismas atsibus už rengimą suokalbio prieš sovietų valdžią. Tie keturi socialistai advokatai yra oficialiai svečiai Rusų tautos. Jie yra po globą paties Lenino. Ir tik tuo jie laimingi. Bolševikų gaujos sutiko juos su visokiais galimais paniekinimais ir neapikanta. Juos pajuokia ir pasmerkia visomis pusėmis. Jie miniose smerkiama pažeminančiais plakatais. Juos net kelis sykius kėsintasi nulinčiuoti. Tik didelė militarė sargyba kurią jiems Leninas davė išgelbėjo juos nuo nužudymo.

Šitie keturi taip nekenčiami Rusijoje kitose šalyse butų laikoma kraštutiniausi radikalai. Net Rusai Social Revoliucijonieriai, kurių dabar teismas bus, ir kurie nužilgo bus nužudyti nežiurint tų importuotų advokatų, yra patįs raudoniausi socialistai pasaulyje. Vienok bolševikai yra raudonesni už raudoniausius raudonuosius. Komunistai Rusijoje socialistą laiko tokiu pat niekšu kaip aristokratą, kapitalistą, arba narį nekenčiamos buržuazijos.

Visos Europos socialistai sukilo prieš Rusijos bolševikų pasikėsinimą ant socialistų. Ilgą laiką socialistai bandė laikyti Leniną savo vadu. Bet jis pasirodė vadu perdaug priešakyje visos procesijos. Socialistai negali su juo susitaikyt, ir buvo priversti eiti be jo. Kuomet patirta jog Rusijos socialistų vadai yra dideliame pavojuje, visos vakarinės Europos socialistai pakėlė galingą protestą. Aišku buvo kad Maskvos teismas bus tik juokas. Lenino buvo reikalaujama leisti apginėjais ne-Rusus socialistus. Jis nenorėdamas sutiko.

Tie importuoti socialistai kuriems dabar nuolat gręsia pavojus sugryžę turės svarbių žinių papasakojimui — jeigu tik sugryš. Jų pasakos bus tokios pat pasakos kaip ir kitų kuriems tenka iš sovietų rojaus išsprukti. Vis daugiau darosi aišku kad Rusija yra bepročių buvynė o ne Utopia įsivaizdinama nekurių žiurinčių į Rusiją pertoli nuo jos esant.

KADA MES IŠ NUMIRUSIŲ PRISIKELSIME

HENRIK IBSEN ▾ ▾ ▾ ▾ ▾ ▾ ▾ Vertė A. A. TULYS

(Tąsa iš pereito num.)

Prof. Rubek: — Del ko?

Irena: — Delto kad ji užsiima raganysta. (Paslaptingai) Tik pamislyk, Arnoldai, jinai persikeitė į mano šešėlį.

Prof. Rubek (bando suraminti): — Taip, tai taip, juk mes visi turime šešėlius turėti.

Irena: — Aš pati esu savo šešėliu. (Su išsišokimu) Ar tu tai nesupranti?

Prof. Rubek (liudnai): — Taip, taip, Irena, suprantu.

(Jis atsisėda ant akmens šale upelio. Ji stovi užpakalyj jo atsirėmus akmenų sienos.)

Irena (po pauzos): — Del ko tu sėdi nusukęs savo akis nuo manęs?

Prof. Rubek (lėtai galvą linguodamas): — Aš nedrystu, aš nedrystu į tave žiurėti.

Irena: — Del ko tu jau nebedrysti manin žiurėti?

Prof. Rubek: — Tu turi šešėlį kuris drebina mane. Ir aš turiu sunkų slėgtį ant savo sąžinės.

Irena (su linksmu šauksmu): — Galop jau!

Prof. Rubek (pašoka): — Irena, kas yra?

Irena (moja jin): — Tylėk, tylėk! (Giliai intraukia oro ir taria lyg pasiliuosuodama nuo sunkenybės.) Štai! Dabar jie mane paleido.... Nors šiuomi laiku. Dabar mudu galim sėdėti ir kalbėti kaip kalbėdavom kitados kuomet aš bavau gyva.

Prof. Rubek: — O, kad mudu galėtume kalbėti taip kaip kalbėdavom.

Irena: — Sėskis ten kur sėdėjai; aš atsisėsiu čia šale tavęs.

(Jis vėl atsisėda. Jinai atsisėda ant antro akmens arti prie jo.)

Irena (po trumpos tylos): — Aš dabar sugryžau pas tave iš toliausio krašto, Arnoldai.

Prof. Rubek: — Taip, tikrai iš begalinės kelionės.

Irena: — Sugryžau į namus savi viešpaties ir pono....

Prof. Rubek: — Į musų namus, į musų pačių namus, Irena.

Irena: — Ar tu kas diena laukei manęs sugryžtant?

Prof. Rubek: — Kaip aš galėjau drysti tavęs laukti?

Irena (su iš šalies ilgu žvilgsniu): — Ne, aš manau, tu nedrysai, nes tu nieko nesupratai.

Prof. Rubek: — Ar tikrai tu ne del kokio kito taip staigai pradingai nuo manęs?

Irena: — Ar negeriau butų pasakius jog tai buvo del tavęs, Arnoldai?

Prof. Rubek (abejingai jon žiuri): — Aš nesuprantu tave....

Irena: — Aš gelbėjau tau visa savo siela ir savo kunu; kuomet jau stovėjo pabaigta stovyla — mudviejų kudikis kaip tu ją vadinai — tuomet aš sudėjau prie tavo kojų visų brangiausįjį pasiaukojimą pradangindama save ant visados.

Prof. Rubek (nulenkia galvą): — Ir numesdama mano gyvenimą ant nieko.

Irena (greitai užkerta): — To aš ir norėjau! Kad tu niekad, niekad nebepagamintum nieko, po pagaminimo to musų vienatinio kudikio.

Prof. Rubek: — Ar tai pavydas privedė tave prie to?

Irena (šaltai): — Aš manau, greičiau buvo neapikanta.

Prof. Rubek: — Neapikanta? Manęs neapikanta?

Irena (vėl karštai): — Taip, tavęs-artisto, kuris taip lengvai ir nepaisančiai naudojo karšto kraujo kuną, jauno žmogaus gyvastį ir išrovė iš jo sielą del to kad reikėjo dailos kuribai.

Prof. Rubek: — Ir tu gali tą sakyti, tu, kuri pasiaukavai mano tverybai su tokia šventa pakanta ir su tokiu didžiu džiaugsmu? Tai tverybai prie kurios mudu kartu eidavom kas rytas, kaip ant pamaldų.

Irena (šaltai, kaip ir pirma): — Aš noriu pasakyti tau vieną dalyką, Arnoldai.

Prof. Rubek: — Nagi?

Irena: Aš nemylėjau tavo dailos iki nebuvau tavęs pažinus. Neigi paskui.

Prof. Rubek: — Bet artistą, Irena?

Irena: — Artisto aš nekenčiu.

Prof. Rubek: — Artisto ir manyje taipgi?

Irena: — Tavyje daugiausia iš visų. Kuomet aš nuoga nusirengus stovėjau prieš tave, aš nekenčiau tavęs, Arnoldai....

Prof. Rubek (švelniai): — Taip tai negaiėjo buti, Irena! Tai netiesa!

Irena: — Aš nekenčiau tavęs delto kad tu tuomet stovėjai taip bejausmiai....

Prof. Rubek (juokiasi): — Bejausmiai? Ar tu taip manai?

Irena: — Kaip sau nori sakyk, bet toks buvo nepakenčiamas susivaldymas. Ir del to tik kad tu buvai artistas ir tiktai artistas, o ne vyras! (Pakeičia toną į pilną meilumo ir jausmo.) Bet tą stovylą šlapiame molyje, tą aš mylėjau kuomet ji pakilo į gyvą žmogišką sutvermę iš žalios, beformės masės, nes tai buvo musų sutvermė — musų kudikis. Mano ir tavo.

Prof. Rubek (liudnai): — Ji tuomi buvo dvasioj ir tikrenybėj.

Irena: — Leisk man pasakyti, Arnoldai. Del tojo musų kudikio aš atlikau tokią ilgą kelionę.

Prof. Rubek (veikiai pasirodo gyvesniu): — Del stovylos?....

Irena: — Vadink kaip nori. Aš vadinu ją musų kudikiu.

Prof. Rubek: — Ar dabar tu nori ją pamatyti? Pabaigtą? Marmure, kurį tu visuomet vadindavai taip šaltu? (Karštai.) Tu gal dar nežinai kad ji yra pastatyta dideliame muzejuję, kurs nors tolimame sviete?

Irena: — Esu girdėjus apie ją į legendą panašų pasakojimą.

Prof. Rubek: — Ir muzejai visuomet tave baugino. Tu vadinai juos karstų sklepais.

Irena: — Aš vyksiu į tą vietą kur mano siela, mano kudikio siela guli palaidota.

Prof. Rubek (smarkiai ir susijudinęs): — Ne, tu neprivalai daugiau tą stovylą matyti! Ar girdi, Irena! Aš prašau tavęs!.... Niekados, niekados daugiau negeisk jos matyti!

Irena: — Gal manai jog man iš to reiktų mirti antru kartu?

(Dar bus)

1465.	Iš ko kyla melai ir skriaudos žmonijoje. Parašė kun. V. Dembskis. Shenandoah, Pa., 1899, pusl. 171	75c
1145	Akyvi Apsiriškimai Sviete .. .. p. 79	35
1595.	Socialistiškas klausimas XIX amžiuje. Pagal grovą A. de Mun, vertė J. Uosis. Shenandoah,	
1269	Amerika, Rinkinis įvairių faktų pusl. 288	75
14	Aukso Obuolio Istorija (su pav.) p.84	50

Reikalaukit "Dirvos" Knygyne

DABAR LAIKAS

PRADĖTI rupintis apie sekančio mėnesio "ARTOJĄ", nes jis visada išeina pirmą mėnesio dieną ir tuoj išsibaigia ir nelieka tokiems kurie "vėlai keliasi" arba vėlai pradeda rupintis. Daugumas užsisako kas mėnuo sau po numerį prisiųsdamas 10 centų, neišgalėdamas metinės prenumeratos užsimokėti, delei bedarbės. Kurie galit užsimokėkit už metus iškalno, tada nereiks manyti ar gausit ar ne: butinai jums bus prisiųsta. "ARTOJAS" yra 28 puslapių, didelio formato, literaturos ir mokslo žurnalas, talpina įvairių skaitymų, eilių ir juokų.

Amerikoje Metams $1. Lietuvon $1.25

"ARTOJAS" 7907 Superior Ave. Cleveland, Ohio.

Musų Kaimynai Dausose

Žvaigždės kurias Mes Tankiai Matome - - - - Parengė K. S. K.

(Tąsa iš pereito num.)

Cygnus konsteliacija tuo dar pasižymėjus kad vienatinė yra ką turi artimiausią iš visų šiaurinėj ekvatoriaus pusėj matomą žemei žvaigždę; tai yra 5.6 didumo žiburėlis, jau tik įmatomas nuoga akia, vadinamas "61 Cygni". Ji yra dvilypė žvaigždė, abi gelsvos spalvos, ir randasi šeši laipsniai į šiaurę ir rytus nuo Gienah žvaigždės, rytinio galo kryžiaus skersinio. Bessell, 1838 metais, išskaitliavo kad jos tolumas nuo žemės yra apie šeši šviesos metai — šviesos metas yra kiek šviesa prabėga per metus laiko, eidama po 168,000 mylių į sekundą. — "61 Cygni" taipgi turi tą pasižymėjimą kad buvo pirmutine žvaigžde kurios tolis buvo išmatuota. Paveizdan, galima suprasti šitaip, kad jeigu saulės tolis nuo žemės, kuri randasi už 93,000,000 mylių atstu, butų lyginamas vienam coliui, tai "61 Cygni" butų septynios ir pusė Angliškų mylių atstu. Tas duoda žmogui nuomonę kokis yra žvaigždžių tolis, ir visaip tai imant yra jau už musų supratimo. Kad persistatyti kaip daug darbo padeda astronomai ant žvaigždžių tolumo nusprendimo klausimo, galima suminėti jog fotografiškam numieravimui žvaigždės "61 Cygni" 1886-7 metais nuimta net 330 atskirų fotografijų. Iš jų padaryta 30,000 mieravimo bandymų. Šios pasekmės arčiausia sutiko su pirmesniu Sir Robt. Ball išmieravimu vartojant mikrometrą.

Skaisčiausia šios konsteliacijos žvaigždė yra Alpha Cygni. Arabų ji vadinta Deneb, kas reiškia "Vištos Uodega". Ji yra skaisti balta 1.4 didumo žvaigždė, sulyginamai jauna ir yra toj pačioj spektroskopiškoj klasėj su Spika ir Vega. Kaip spektroskopai parodo, Deneb artinasi prie žemės su greitumu 30 mylių į sekundą. Iš geriausių apskaitliavimų pasirodo kad Deneb mažiausia yra dešimts sykių toliau nuo musų negu Vega. Vegos tolumas taip išreiškiama: jeigu saulės tolumas nuo žemės lygintųsi vienai pėdai, Vega butų 158 mylios atstu. Taip sakant, Deneb yra visiškai saugiame tolume nuo susimušimo su žeme.

Newcomb žvaigždę Deneb priskaito prie "MX" klasės, kas apima žvaigždes tukstančiais ar net šimtais tukstančių sykių skaistesnes negu musų saulė.

Deneb iš musų gyvenamų žemės dalių galima matyti protarpiais po saulės nusileidimo ir užtekėjimo kas naktis per visus metus. Rašytoja Martin šitaip žavėjančiai apie tą žvaigždę kalba: "Deneb yra ypatingai patraukianti ankstyvais vakarais sausio ir vasario mėnesiuose. Jau tada ji buna beveik žemai šiaurvakarių danguje, Vega jau buna nusileidus, nėra jokios kitos skaisčios žvaigždės arti tame plote, ir todel ji dar labiau buna indomi. Sunkesnėje atmosferoje, kas padidina spindėjimą, ta žvaigždė išrodo lyg but linksmybėn papuolus, ir nusileidžia už horizonto šokdama, kur ir užbaigia savo kelionę, o už ketverto valandų vėliau pasirodo šiaurrytiniame dangaus krašte."

Kryžiuje Deneb užima pačią viršunę.

Cygnus grupė yra puikus laukas del mažų ir didelių teleskopų. Svarbiausias jos puikumas yra nesulyginamai gražios dvilypė žvaigždė Beta Cygni, arba Albireo, kuri randasi Kryžiaus koto apačioj, o Gulbėj perstato jos snapą. Net mažais teleskopais tų dviejų artimų žvaigždžių spalvų kontrastas galima lengvai įžiurėti, ir tų saulių vaizdas, kuri viena yra aukso, kita mėlynos spalvos, niekados nepaliauja žiurėtojo stebinęs. Kadangi šią dvilypę žvaigdę su paprastu teleskopu perskiriama lengviau negu kokias kitas žvaigždes, ji tampa mylimiausia visų pradinių astronomų ir amatorių.

Cygnus turi daugelį aštriai rausvos ir geltonos spalvos žvaigždžių, tai Birmingham šią dangaus dalį pavadino "Raudona Sritis" arba "Raudona Cygno Sritis".

Epsen paduoda šios konsteliacijos suraše šimtą žvaigždžių kurios yra dvilypės, trilypės ir daugel kruvon susiburę.

Žvaigždė Sadr, 2.7 didumo, Arabų vadinime turi reikšmę "Vištos Gužis". Allen sako: "Ji guli viduryje srovės mažyčių žvaigždelių, pati įsimaišius išsiblaškiusiame ugnies debesėlyje, kuris nusitęsia iki Alpha Cigni (Deneb), o vieta tarpe nuo jos iki Albireo (koto galo apačioj) yra turbut tankiausia žvaigždėmis išsagstyta negu kitoj kokioj tokio ploto dangaus dalyj". Šiame plote, sulyg Heroctelio, Paukščių Kelyje žvaigždės rodos lyg butų skečiąsi į dvi atskiras dalis, kožna pusė turinti po daugiau 165,000 žvaigždžių. Taip turtinga ši dangaus dalis žvaigždėmis kad Herschel priskaitė joje, penkių laipsnių plote, 331,000 žvaigždžių.

Gulbės kakle, netoli nuo Beta Cygni, yra maža žvaigždė kuri savo šviesa taip įvairiuojasi kad kartais esti 4.5 didumo ir buna matoma nuoga akia, ir sumažėja iki 13.5 bėgyje 406 dienų. Ją atrado 1689 metais Kirch. Kartais pačiame didžiausiame skaistume ji pasiekia tik šeštą didumą, per ką astronomams iškila vienas iš indomiausių astrofiziškojo pasaulio klausimų.

Visa Kryžiaus arba Cygnus-Gulbės konsteliacija pradeda rodytis išvakaro anksti rugpjučio mėnesyje, ir po to matosi kas vakaras anksčiau, einanti į vakarų kraštą. Po rugsėjo 16 dienai, 9 val. vakare, ji persvira į vakarinį dangaus kraštą ir vėl pradeda lyg tolintis nuo to augščiausio laipsnio kokį meridiane pasiekė.

Meridiano laipsnio šiaurėje augščiausią punktą musų saulė kas metai pasiekia birželio 21 d., paskui vėl eina žemyn. Panašiai yra ir su žvaigždėmis, musų kelionėje su žeme aplinkui saulę.

AQUILA ARBA ERELIS

"AQUILA sekantis po Gulbės savo plačiais sparnais perdalina eterą netoli Pegaso, Poetiškojo Erelio."

Aquila arba Erelio konsteliacijos istorija yra žingeidi del to kad šiame atsitikime galima ją susekti aiškiai iš pat tolimos praeities, ir kad jos originalis iš Eufrato paeinąs vardas išsilaikė iki musų dienų.

Sumero-Akkadų Erelis buvo "Alula" (Didžioji Dvasia), vidurdienio saulės simbolis, ir be abejonės yra pati pradžia tos konsteliacijos vardo atsiradimo. Ant Eufratiško laikografiško akmenio iš apie 1200 m. prieš Kristų yra perstatoma paukštis žinomas kaipo Erelis, kuris turėjo perstatyt Aquila konsteliaciją.

Latinai šią konsteliaciją žinojo kaipo Aquila, ir jų poetai ją vadino "Jovis Ales" ir "Jovis Nutrix", taipgi "Paukštis" ir "Jovo Auklė". Ovidas ją vadino "Merops", Xos salos karaliaus vardu, kurį Juno pavertė į Erelį ir patalpino tarp žvaigždžių danguose. Kiti manė tai esant kokiu Etiopijos karalium, kaip Kepheus.

Aquila paprastai yra sujungtas su Antinous, nedideliu žvaigždynu kurį išrado Tycho Brache. Antinous buvo Bitynijos, Maž. Azijoj, jaunikaitis, nelaiku sutikęs mirtį Niliaus vandenuose. Taip labai jo mirtį apgailavo imperatorius Adrianas kad jis jo atminimui pastatė dievnamį ir jo pagarbai pabudavojo ant Niliaus kranto gražų miestą.

Grekijoje Erelis buvo Zeuso paukščiu, ir perstatomas savo naguose nešąs oru pastvėręs gražų jaunikaitį. Šis jaunikaitis kartais vadinama Ganymedas, kurį Zeus, kaip pasaka eina, norėdamas turėti savo patarnautoju, pasiuntęs erelį pagrobti jį ir atnešti į dangų. Ovid apie tai gražiai išreiškia eilėmis.

Kita konsteliacija, Aquarius, arba Vandenpilis, taipgi manyta perstatanti Ganymedą, ir kaip rodos tarp tų dviejų konsteliacijų yra buvę koks nors bendrumas.

Kita pasaka užsimena jog tai pats Zeus pasivertęs buvo į erelį ir pagrobęs Ganymedą atsinešė į augštybes, ir Aquila buvo žinomas kaipo Jovo paukštis ir jo perkunų nešiotojas.

Nekurie dasileidžia manyti kad Aquila buvo tas paukštis kurs pristatinėjo jaunam Jupiteriui nektarą kuomet jis buvo paslėptas urve ant Kreto salos, išvengimui jo tėvo Saturno prarijimo, ir tas sutinka su legenda kaip randama kalbant Rig-Vedoj jog Aquila perstatė Somą (gaivinantį skystimą) Indrai, "smarkiai skrisdamas linkui vazos ar uzbono" (Aquariaus konsteliacija). Ta legenda pasitarnauja patvirtinimui nuomonės jog Vandenpilis ir Erelis buvo arti susibendrinę.

(Bus daugiau)

3002	Aritmetika	p. 104	40
3201	Apie Dievą, Velnią, Dangų ir Pragarą,	p. 72	25
5126	Apeigos Rymo Katalikų Bažnyčios ..	p. 188	60

Reikalaukit "Dirvoje"

NEDUOKIM KLERIKALAMS UŽVALDYT LIETUVĄ

Šiandieną atsikartoja beveik toki pat kova Lietuvos pažangiosios visuomenės su klerikalizmu kaip buvo 17-me ir 18-me šimtmetyje kova už pirmenybę protestonų tikėjimo su Lietuvos katalikiškaja dvasiškija.

Kiekvienas žmogus skaitęs ir studijavęs pasaulinę istoriją aiškiai žino jog griuvus garsiajai Romos imperijai, katalikizmas užviešpatavo ant jos griuvėsių ir buvo labai tvirtas net iki 16-to šimtmečio. Bet nuo to laiko žymiai apsireiškė kova už **religišką demokratiją.** Tai gi tikrybėje nuo tų laikų galutinai pradėjo katalikizmas žlugti. Taip dalykams einant, labiausia buvo paliesta tokios šalįs kaip Vokietija, Anglija, Skandinavija, vėliau tapo pernešta net ir į Ameriką. Bet menkai buvo pasiektos religiškos demokratijos bangų tokios tautos kaip Rusija, Ispanija, Portugalija, Lenkija, Lietuva, etc.

Nors pradžia reformacijos periodo prasidėjo nuo 16-to šimtmečio, betgi ji Lietuvą pasiekė tiktai 17-me ir 18-me šimtmetyje. Ir čia jau įvyko aštri kova katalikiškojo klerikalizmo su protestoniška dvasiškija. Protestonizmas sugniužo Lietuvoje. Bet jeigu protestonų tikėjimas butų laimėjęs ir butų protestoniškos bažnyčios ir parapijos Lietuvoj, aišku Lietuva butų atsikračius nuo Lenkijos vergijos, kuri pavergė Lietuvą po katalikizmo pretenzija.

Kuomet Lietuva buvo pagoniška ji buvo didelė ir galinga. Kaip tiktai pradėjo pasidaryti katalikiška, tuomet umai žuvo Lenkizmo bangose ir kartu papuolė į Maskolijos ir Vokietijos vergiją. Čia tai ir yra istoriškas faktas.

Didesnė dalis pasaulio (Europos), po reformacijos laikų, apturėjusios religišką demokratiją, pradėjo kovoti už **politišką** demokratiją. Šiame laikotarpyje griuvo įvairios imperijos ir susikurė respublikos; o kur pasiliko monarchijos tai turėjo panaikinti absoliutizmą ir duoti žmonėms konstituciją. Bet deja, ir šios bangos politiškos demokratijos visai menkai Lietuvą tepalietė.

Po didžiosios pasaulinės karės, Lietuva trenkusi vergijos pančius bando galutinai stoti ant kojų. Čia kaip sykis ir vėl Lietuvos klerikalizmas daro įvairias obstrukcijas ir vėl bando ją pavergti.

Tegul kiekvienas šių žodžių skaitytojas aiškiai įsitėmija, jeigu Lietuvos klerikalams pasisektų apdengti Lietuvą savo juodais sutonais, Lietuva umai ir vėl papultų į Lenkijos vergiją. Todel dabar Lietuva randasi tokioje padėtyje kad jos gyventojams su pagalba svetur esančių Lietuvos sunų ir dukterų reikia iškovoti galutiną religišką ir politišką demokratiją. Reikia atskirti valstybę ir mokyklas nuo religijos (bažnyčios). Jeigu Lietuvos žmonės negalės to padaryti tai Lietuva pataps pavergta religiškai, politiškai ir ekonomiškai.

Šiandien atsikartoja istorijos nuotikis. Lietuvos klerikalai veikia kuosmarkiausia, net ir atsiuntė savo atstovus važinėti po Lietuvių naujokynus žuvauti dolarius del sustiprinimo savo politikos. Nekurie musų broliai Lietuviai katalikai gausiai aukauja, bet jie permatę savo klaidą gailėsis. Jeigu kunigija pavergs Lietuvą tuomet bus mums ten ne Tėvynė. Nors guli musų prabočių kaulai Lietuvos kapuose, bet mes išeiviai nenorėsim gryžti į klerikalų pavergtą Lietuvą!

Kun. Bumšas, vienas iš krikščionių-demokratų partijos pasiuntinių Amerikon, kalbėdamas Cleveland, Ohio, gegužio 29 d. pasakė, girdi: Mums reikia mokytų žmonių, bet tokių mokslo ypatų kurie yra išauklėti krikščioniškai. Dabar, sakė, nors yra Lietuvoje mokytesnių žmonių bet jie visi esą "bedieviukai". Todel jie visi dirba blogus darbus ir jie yra blogi žmonės. Tokie niekšai yra daktarai, kurie praktikuoja prašalinimą gyvybės iš neščių moterų; paskui "bedieviukai" inžinieriai, advokatai ir kiti profesionalai vis dirba įvairius blogus darbus vien savo ypatiškai naudai, etc.

Kun. Bumšas kalbėdamas apie laisvamanius išsišiepia ir parodo klausytojams savo bjaurią burną. Tas aiškiai simbolizuoja jog jeigu klerikalai turėtų pilną galę Lietuvoje tai laisviau protaujančius baisiai persekiotų.

Taip neteisingai, vienpusiškai ir siauraprotiškai tasai save vadinantis "krikščioniško mokslo vyras" nupasakoja buk visi krikščionįs demokratai, taigi ir Kun. Purickis, esą geri žmonės, o visi kiti kuoblogiausi. Todel jisai nurodo kad reikia Lietuvoje krikščioniško universiteto, na ir nachališkai kaulindamas renka iš žmonių sunkiai uždirbtus dolarius. Ištikrųjų, pažiurėkim kokios galėtų buti tos krikščioniško mokslo įstaigos.

Kiekvienas skaitantis žmogus gerai žino kad krikščionybė, o ypatingai katalikų dvasiškija, nepripažįsta evoliucijos mokslo. Evoliucijos mokslas yra pamatas visų kitų gamtmokslio šakų, kaip tai: biologijos, zoologijos, chemijos, astronomijos, etc. "Krikščioniško mokslo vyrai" į tokius dalykus netiki ir juos griežtai pasmerkia kaipo "bedieviską išmislą". Dievas sutvėrė molį, o iš molio padarė žmogų, — taip tai gerai; bet jeigu chemikai iš žemės (geležies rudos) padaro britvas su kuriomis kunigėliai barzdas skutasi — tai chemikai didžiausi bedieviai! Juk tie "krikščioniški mokslinčiai" ir astronomijos nepripažįsta. Patobulintojas astronomijos Kopernikas buvo visuomet persekiojamas. Jie tą darytų ir šiandien jeigu turėtų galę. Na ką jau bekalbėti apie tokius žmones kaip Darvinas, Newtonas, Huxley, Haeckel ir kiti kurie priparodo kad žemesni gyvunai vystosi į augštesnius, etc. Jie visi, pagal "krikščioniškų mokslinčių", turi eiti tiesiog į pragarą su raguočiais gyventi!

Iš to aiškiai galima dasiprotėti kokių mokyklų Lietuvos klerikalai nori: jie nori tokių kurios butų suramstytos įvairiais prietarų ramsčiais. Jeigu jų, klerikalų, norai įvyktų tai Lietuva nebutų Lietuvių tėvynė, o tiktai klerikalų ir įvairių davatkų šalis.

S. J. J.

PLAUKAI

Plaukų šipimas, niežėjimas, pleiskanos, slinkimas, žilimas, retumas ir tt. Šašai, ekzema ir kitos visos ligos plaukų pasekmingai išgydoma ir sutaisoma. Klauskite informacijų ir dėkite už 2c stampą.

WESTERN CHEMICAL CO.
Box 336 Wilkes Barre, Pa.

L. P. IŽDAS

L. P. Iždo Komitetas maloniai prašo sandarbininkų siunčiant aukas ir metines duokles čekiais, pačto ar ekspreso money orderiais visuomet užrašyti ant jų **Lietuvių Politinis Iždas,** arba sutrumpintai, **L. P. Iždas.**

Siunčiant pinigus, taipgi darant patarimus, paklausimus ar kitais L. P. Iždo reikalais prašome kreiptis sekančiu adresu:

Lietuvių Politinis Iždas
3252 So. Halsted St.
Chicago, Ill.

Kiek Jusų Dolaris Jums Pelno Neša?

THE A. B. SAVINGS AND LOAN CO.
3352 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, OHIO

Inkorporuota pagal Ohio Valstijos teisių ant $250,000.00, pasiulo Lietuviams progą įsigyti pastovių ir ištraukiamų šėrų, kurių kaina $105 (skaityk žemiau), nešančių nuo 7% iki 8%, mokamų kas pusmetis. Priimama depozitai už ką mokama 5%.

THE A. B. SAVINGS AND LOAN COMPANY yra suorganizuota plačiai Clevelande ir visoje Amerikoje žinomų Lietuvių iki šiolei pasekmingai veikusių ir veikiančių kitose didelėse finansinėse įstaigose.

Visa valdyba, A. B. Bartoševičius, "Dirvos" leidėjas, prezidentas; Jonas Tidd, vice-prezidentas; K. S. Karpavičius, "Dirvos" redaktorius, sekretorius; S. Batoševičius, sekr. pagelb.; V. Bartoševičius—ižd., kviečia visų kolonijų Lietuvius pasinaudoti užtikrintu saugumu ir pelningumu jusų pinigams. Pelnas yra dvejopas, kaip liekant nariu The A. B. Savings and Loan Kompanijos taip ir pasidedant čia savo pinigus ant knygelių, taupymui.

¶ Kompanija turi keliolika dar neparduotų Pastovių ir Ištraukiamų akcijų, kurių abiejų kaina yra po $100.00. Užsirašant kurių nors paskirai arba sykiu šių akcijų reikia mokėti po $5.00 nuo akcijos narinės mokesties, taip kad akcija atsieina po $105.00. Lyginant su kitų bankinių įstaigų akcijomis, šios Kompanijos akcijos yra daug prieinamesnės, nes kitur reikia mokėti po $115 ir $125.

¶ Pastovios (Permanent Stock) akcijos reikia sumokėti iškalno, t. y. po $105.00 nuo kiekvienos akcijos.

¶ Ištraukiamos (Installment Stock) akcijos irgi kainuoja po $105, bet išsykio reikia įmokėti po $5 nuo kiekvienos imamos akcijos, o likusią dalį nuo kiekvienos akcijos galima išmokėti po kiek išgali, savaitėmis ar mėnesiais.

¶ Dividendas pirmais metais bus išmokėta už visas akcijas, arba dalį sumokėtų už jas pinigų, nuo 7 iki 8 nuoš.

Ištraukiamas akcijas narys gali išsitraukti kada jam prireikia pinigų, nors nebutų pilnai sumokėta, ir gaus jam pripuolamą nuošimtį nuo dienos įmokėjimo iki išėmimo. Už kiekvieną įmokėtą narystės mokestį akcijonierius gauna paliudymą, ir taipgi šėrų certifikatą už pilnai sumokėtus šėrus; už mokamus šėrus gauna tam tikrą knygelę. Narystės mokestis ($5) šėrus ištraukiant negrąžinama.

APIE DEPOZITUS—PASIDĖJIMĄ PINIGŲ

¶ Už padedamus čia taupymui pinigus mokama 5%, arba kelis sykius daugiau negu nekuriuose bankuose kitose valstijose. Kam daryti sau skriaudą? Čia taipgi mokama nuošimtis nuo padėjimo iki ištraukimo dienai.

¶ Pasidėjimui pinigus siųskit per pačtą. Gavę jusų pinigus prisiųsim jums taupymo knygelę.

¶ Prireikus pinigų, tik parašot laišką ir pareikalaujat dalies arba visų, ir tuoj be atidėliojimo jie jums prisiunčiama priskaitant ir išpuolamą nuošimtį.

¶ Pasinaudokit šia proga duodama jums taip patikėtinos ir saugios įstaigos. Kam dalį savo pelno atiduoti svetimiems kada jusų pinigai čia jums atneš nuo 25% ir daugiau naudos. Penktas nuošimtis yra 25 nuošimčiais didesnis už ketvirtą nuošimtį mokamą jums kitur. O nekuriose vietose mokama tik 2 ar 3 nuošimčius. Per metą kitą jusų pinigai nustoja keliolika dolarių naudos.

THE A. B. SAVINGS AND LOAN COMPANY
3352 Superior Ave. Cleveland, Ohio

PASMERKTASIS

(VAIZDELIS)

Rašo A. Vaičiunas.

(Tąsa iš pereito num.)

Magdutė tylėjo. Tik retkarčiais giliai atsidusdama, šluostė gailias ašaras. Ši naktis tokia baisi, tokia ilga!....

Taigi, visiems besirengiant važiuoti bažnyčion, rengės ir Magdutė su motina. Norėjo važiuoti, bet Magdutė sumanė eiti pėkščia, nes manė kad kiek galva pasidarys lengvesnė. Išbalusi po bemiegiai naktelei, išgirdusi varpo garsą dar labiau nublanko;

— Kažin ką jis veikia?.... klausė pati savęs. — Ak!.... kad jis žinotų kokia ši naktis man buvo sunki....

Inėjus darželin, kiek pralinksmėjo, ką motina patėmijus tylomis meldės ir džiaugės kad Dievas jos mylimai dukrelei duos proto jį pamesti, pamesti tą kurio motina labiau nekenčia kaip visa ko ant svieto.... Gal sugrąžins Dievas Dvasią Šventą, ji jo išsižadės, ir gal, kaip nors, nustos žmonės pirštais badę....

O Magdutė skynė gėles ir mąstė kaip jis — jos išrinktasis — džiaugsis kada ji, atnešus pas jį, dovanos jam šias gėles iš tėvų darželio. Kaip jis paskui ją pabučiuos, padėkuos, ir abudu džiaugsis....

Meilei Petro ji neabejojo. Žinojo kad ji žmonių akyse klydo, bet prieš Augščiausį buvo teisinga, ką jai rimtas kunigas per išpažintį pasakė.

— Jeigu meilė nėra nuodėme sutepta tai mylėti nėra užginta, ir net Kristus įsakė mums mylėti artimą savo, — taip kunigas jai pasakė kada jinai per išpažintį atvėrė jam savo širdį.

Ir ji, Magdutė, nejautė ant savo sąžinės jokios dėmės ar kaltės. Jos meilė buvo tyra ir šventa; ji pamilo žmogų, tokį žmogų, kuris jos akyse yra labai išaugštintas, o kuomet jisai jai meilėje prisipažino ir pasipasakojo visą savo skaudžią praeitį, Magdutė tuomet neiškentė ir.... atsidengė uždangą, prisipažino kad senai ji jau Petrą mylinti, ir kiek jinai jaučia, mylėsianti amžinai....

Tą vakarą jinai pajuto kaip augšta ir kilni yra meilė, ir nesipriešino kada Petras iš jos lupų gėrė savo lupom meilės saldumynus....

Visą kelią, bažnyčion, Magdutė svajojo tik apie Petrą; kiekvienas asmuo toliau priešakyje einantis, išrodė jai kad Petras. Ką motina kalbėjo jinai nepamena, ar ką kalbėjo....

Beeinant, nustojo galvą skaudėję; netoli miesto ji net nusišypsojo.

Motina buvo apsiniaukusi, susirupinusi, susimąsčiusi.... Žadėjo šiandien eiti pas kunigus klausti patarimų, nes viena nebežinojo ką bedaryti.

Beeinančias keliu važiuojantieji pralenkdavo; kai kas nusišypsodavo.... Motina manė kad tai iš jos ir jos dukteries, ir nežinojo ką daryti ir kur dėtis.

V. miestas yra nedidelis, nei mažas. Lietuvoje tokių miestų yra tankiai. Kaipo apskričio miestas, buvo gana didelis. Čia buvo kelios Lietuvių ir kitataučių gimnazijos, visokios Tarybos, Apigardos Teismas, daug kraūtuvių, o dar daugiau restaurantų. Buvo čia vienuolynas ir didelė gotikos bažnyčia, kurioje šventadieniais, kaip jau minėjome, giedodavo Petro diriguojamas mokinių choras.

Mieste buvo didelis sodnas, kur vakarais daug jaunimo susirinkdavo.

Kada Magdutė su motina inėjo į miestą, jau daug važiuotų ir pėkščių žmonių buvo mieste.

Jos nematė nei pažįstamų, nei giminių; greitai smuko bažnyčion, nes kaip motinai rodės, visi į jas atkreipė domę ir tyčiojosi pasalomis.

Pasigirdo varpas ir tuojau procesija. Ėjo apie bažnyčią giedodami šventas giesmes:

— Garbė ir šlovė malonės didės....

Viešpatie tavo per amžius žydės!

traukė giesmininkai; varpai gaudė; giesmininkai giedojo, saulė švietė, paukšteliai čiulbėjo; aplinkui žali medžių lapai, o augštai pilkai mėlynas dangus rodos ragino žmones prie maldos. Ko ne visi meldėsi... Vieniems lupos krutėjo, kiti tik širdyj siuntė savo maldą Augščiausiajam kad Jis atsiųstų gerus ir derlingus metus, kad nyktų neapikanta, o meilė viešpatautų žmonijoje.

Bažnyčioje suma su išstatymu Šv. Sakramento. Žmonių pilna bažnyčia. Kiekvienas jungia savo maldą, atdusius, vargus, rupesnius, ašaras, kančias į vieną bendrą visų širdingą, neveidmainingą ir galingą maldą ir siunčia su kodylo dumais į Sostą Augščiausiojo:

— Duok sutikimą, meilę, ramybę,

O dušios čyščiaus duoki stiprybę — giedojo visa bažnyčia vargonais pritariant.

Jauku ir malonu buti bažnyčioje kuomet pamaldų laikas, kada žmonės artojai, kaimiečiai, suklaupę meldžiasi, o iš akių ir visos veido išraiškos matai jog jie tiki kad Tas kurio galybė yra nesuprantama, Valdytojas matomų ir nematomų pasaulių, išgirs jų maldą ir išklausys....

(Bus daugiau)

ŠALIN, LIETUVOS APGAVIKAI!

Šalin, Lietuvos apgavikai,
Baltojo aro jųs tarnai!
Šalin musų brolių korikai,
Jųs siurbelės, kraujo tranai!
Šalin, siaubunai-devyngalviai,
Nekalto kraujo ryjikai!
Šalin, bepročiai, avingalviai,
Pasiutę šunes, skalikai!
Mums juk nereikia jusų kulturos,
Žiauriųjų Hunų papročių;
Piktos, mirtingos diktaturos,
Jusų malonių prakeiksmų.
Mumis nereikia jųs mandagumo,
Kuriuo norite mus prigaut,
O paskui sulyg poniškumo
Pradėsit sunkybėmis spaust....
Šalin, iš Vilniaus, prakeiktieji,
Su velnišku mokslu tamsos!
Skubėkit, nes kardai aštrieji
Kaip matot jums kelią pastos!
Šalin, dar kartą, apgavikai!
Nustokit dumę kam akis;
Juk visi žino kad mųs Vilnius,
Musų sostinė, musų širdis.
Pasimkit visą savo turtą
Neškitės jįjį savo vaikams,
Nes jie iš bado jau net punta;
Tarnaukit saviems dievams!
Skubėkit iš kur atėję,
Kur Vysla plaukia skubinai,
Nes čia atliksit piktadėjai
Ir žeme springsit amžinai.

Ant.-Ferd. Max.

Akmeniai.

Iš vienos poros kralikų į keturis metus gali išsidaugint 1,250,000 kralikų, jeigu jų nepaliestų ligos ir gamtiniai priešai.

* * *

Paryžius iki 1184 metų vadinosi Lutetia, po ko pakeista ant dabartinio vardo ir jis pasiliko iki šių dienų.

* * *

Augščiausias kalnas Šiaurinėj Amerikoj yra Kalnas McKinley, prie sueigos Suswhitna ir Kuskokwim upių, Alaskoj. Jo augštis yra 20,464 pėdų.

* * *

Tabakas buvo atrasta ant San Domingo salos 1496 metais; po to jį Ispanai rado ir kitur, Amerikoj. Francuzijoj tabakas pradėta naudoti 1560 metais, Anglijoj 1683 metis.

Septyni Senojo Pasaulio Stebuklai

Septyni Senojo Pasaulio stebuklai — svarbus mokliško tyrinėjimo aprašymas septynių ankstyvosios civilizacijos didelių žmogaus darbų kurie per amžius nerado dar sau lygių pabudavojimų. Apimama: 1—Egipto Karaliaus Khufo Kapas; 2—Babilono Miesto Sienos; 3—Olympijos Zeuso Stabas; 4—Dievės Dienos Šventinyčia; 5—Karaliaus Mausalio Kapas; 6—Rhodes Salos Stovyla; 7—Aleksandrijos žibintuvas. Iš Edgar J. Banks vertė K. S. Karpavičius. Su paveikslais, virš 200 pusl. $1.00

Ta pati audimo apdarais $1.75

Reikalaukit "Dirvos" Knygyne

KNYGA APIE LIETUVOS KARIUMENĘ

Puikiausias iš dailiųjų musų spausdinių, — didelio formato knyga, su daugybe paveikslų Lietuvos Kariumenės, jos vadovų, lavinimosi punktų, jaunikaičių kovotojų, kurių ne vieną iš veidų pažinsite jusų kaimo ar parapijos narsuolį. "LIETUVOS KARIUMENĖ" tai knyga iš 176 puslapių, gražiais minkštos odos viršais; plačiai aprašo musų Kariumenės pradžią ir jos veikimą iki 1919. **Reikalaukit "Dirvos" Knygyne. Su prisiuntimu kaina $3.00 Nedaug jų tėra.**

JUOKIS

ir Svietas juoksis sykiu su tavimi

MANO MUZA

Mano muza auksakasė,
Meili, linksma iš širdies,
Tai mirtingoji Mikasė
Prisiglaudus prie širdies.

Kokios linksmos jos akutės,
Gali šventus sužavėt,
Purpurinės jos luputės
Kviečia savęs pažiurėt.

Jos veideliai, kraujas-pienas,
Lipšnųs, meilųs, tik bučiuot,
Prie jos plakasi nevienas—
Daugis nori ją myluot.

Ir aš rodos buvau priešas
Mergų, bobų, ir visų
Neapkenčiau kaip biesų;
O ją myliu ištiesų.

Pakolei nebuvau matęs
Jos žavėjančių akių,
Tik į darbą buvau pratęs
Ir įlindęs ik' ausų.

O dabar jau nieks nemiela:
Knyga, plunksna eik šalin,
Pasikeitė mano siela,
Darbas liko tik širdyj.

Gulu, keliu, vis jos veidą
Matau dieną ir nakčia,
Ir kiek širdis tik daleidžia
Myliu jąją paslapčia.

Vos užmigsiu, jau sapnuoju:
Vaikštau su ja po laukus,
Ji dainuoja, aš niuniuoju,
Pinu gėlių vainikus.

Jaisiais puošiu mergužėlės
Gelsvas-aukso kaseles....
Prisiglaudęs prie šalelės
Jos bučiuoju lupeles....

O koks saldus pirmas bučkis
Nieks prieš jįjį ir medus;
Paragavęs, kad ir suskis
Pasakytų: "Oi gardus!"

Kudlius.

Lietuva.

Nuo Juokų Red.: — Šios gerb. Kudliaus eilės primena mums daugelio žmonių gyvenimo atsitikimus. Štai va gyvena vienas ar kitas ara net daugybė vyrų kuriuos tankiai girdim smerkiant mergas, nekenčiant "kaip biesų", anot gerb. Kudliaus. Ir taip jie visiems sako, taip giriasi, taip didžiuojasi kad gali apsieit nemylėję, nes jiems mergos už nieką.

Nenorėdami but vienpusiškais priminsime kad sutinkame tankiai ir mergų kurios taip kalba ir tuomi didžiuojas.

Bet iš kur vėjas paputęs pasuko po akių mergelę (ar bernelį), tuoj akmens kietumo širdis į tešlą virto, atbukę jausmai užsidegė, akįs sužibėjo — ir pabaigta!

Pabaigta tokioms kalboms ir smerkimams, o ne galas su tokia silpna dušele. Tada dušelei užeina naujas gyvenimas: sustiprėja kaip nuvytus gėlė šaltu vandeniu palaistyta, ir dingus senoms "nekentimų" kalboms ir mintims, prasideda naujas žmogus.

Gerb. Kudlius dar primena šitai ką: "Beje, tankiai matau šiame skyriuje minima apie meilę, tai aš štai ką apie ją pasakysiu: Meilė yra baisesnė už koleros ligą, kuria (meile) turi kiekvienas sirgti. Tai trumpas ir aiškus pasakymas."

Bet ir dabar mes negalime sakyt kad gerb. Kudlius išrišo klausimą, senai musų pastatytą, Kas yra meilė? Jau keletą sykių čia matėt pasikėsinimų, bet vis galutinai neatmezgama tasai didelis mazgas paslapčių.

Lai butų meilė kai kolera: Bet kolera nei vienas nenori sirgti, o meilės apsėstas giliau ir giliau į ją breda, ir kada tikrai apserga (tiesa buna ligonis) vis sirgti nori, ir pats savyje gaivina tuos "mikrobus" kurie meilės ligą didina. Ir kaip neramiai pasijunta tas ar ta kurie jau pajunta užeiną ant kelio į pagijimą iš meilės ligos: tai yra tas tarpas kada (jei taip pasitaiko) su vienu pasimetus reikia ieškoti kito ar kitos. Koks vėl prasideda ieškojimas, koks geismas vėl sirgti....

Nekuriais tarpais mes esam užsiminę apie "šaltinius" gyvybės. Štai, sakysim, vienas vienai arba viena vienam yra tokiu šaltiniu. Tas šaltinis yra meilės šaltinis — bet jeigu tame šaltinyje yra koleros liga, kodel nei vienas neliauja iš jo gėrę? Ir prie to, koks nepasotinantis tas šaltinis yra: kiek negersi vis labiau trokšti, ir jo "nektaras", kaip sako gerb. Kudlius savo eilių paskutiniuose žodžiuose, yra "o, gardus!"

Eilių kontestui paskutinin birželio numerin prisiuntė jau šie: Čia-Suks, Kudlius (iš Lietuvos), C. P. (kuris andai irgi bandė išrišt kas tai yra meilė), taipgi Perkunas, p-lė Kleopatra, Suvytus Lelija, Biruta, ir kt.

Dar turit laiko pasiųst savo eiles tie kurie nesiuntėt. Laimėjusiam bus dovana "Kandidas", naujausis musų literaturoj garsaus Francuzo rašytojo Voltaire veikalas, 170 pusl., su patięs Voltaire paveikslu.

Skaitant birželio "Artojo" numerį užtikome tokį dalyką kuris niekad mums taip nepatiko kaip tas. Tai yra Milano Ogrizovičo vaizdelis "Dvi Bažnyčios". Labai norėtume čia jį perpausdint, bet nors nėra ilgas čia butų perilgas, taigi patariame visiems gauti "Artoją".

Apie antgalvius ir autorius ir vėl užtikome keistą supuolimą: "Tėvynėje" randame šitaip:

"S. E. Vitaitis
Gyvenimo Dumble".

Rodos norėtum pagelbėt jam iš jo išsikrapštyt. Bet tai tik pasaka.

Mes sykį pažinojome kunigo vaiką. Buvo dailus jaunikaitis, pamokytas, kiek tėvai išgalėjo, ir buvo pastatytas ant tikro gyvenimo kelio kiek tėvai įstengė. Bet vaikinas buvo ištvirkęs, išdykęs, pasileidęs, išlaidus, negyveno prie tėvų, bastėsi po visus kraštus, nuolat subnakrutijo, šaukėsi tėvo pagalbos, ir nemažai jie privargo su juo nuolat važiuodami tai į vieną tai į kitą miestą vaiką iš bėdų išvaduoti.

Paskui mes mislinome sau: Gerai dar kad ne visi kunigai gali vestis, mažiau svietui išdykėlių privysta.

Iš Saliamono gudrybių: žmogaus išmintis apšviečia jo veidą, bet kas per mierą drąsus tas peikiamas yra.

Kaip nuodingos musės gerą mostį sugadina, taip ir mažumas paikystės išmintingą ir garbingą žmogų prapuldo.

Šv. Kazimierzo, Lenkų karalaičio, Lietuviškas klioštorius Chicagoj pavirto į vakaruškų ir lermo vietą. O mergelės kurios bėgo į vienuolyną nuo šio svieto "marnasčių" manė kad ten bus pakajus.

Daug sykių ir visur musų viltįs neišsipildo.

Kadangi dabar Fabijonas apsigyveno Atstovybėje Washingtone, galime tikėti neužilgo ten atsiras ir gerb. Antanina.

Dar yra musų už bonus sumokėtų pinigų. užteks ir jai.

Jųs čia turit net perdaug knygų — nusiųskit jas saviškiams į Lietuvą. Arba išrašykit jiems naujų iš "Dirvos" Katalogo.

Vadovaujama Gabių Biznierių

The Municipal Savings & Loan Company įsteigta Spalio mėnesyj 1913 metais per Mr. S. Peskind, dabartinį Kompanijos hekretorių. Jis suprato jog vienatinis budas subudavoti saugią įstaigą, ir tokią kuri augs ir pataps viena iš žymiausių Tautymo ir Paskolos Kompanijų Clevelande, yra tai parenkant grupę tikrų biznio žmonių pagelbėjimui jam tos Kompanijos vedime.

Sekantis surašas gerai žinomų biznierių sudaro dabartinę Direktorių Tarybą šios greitai augančios Taupymų Įstaigos:—

DIREKTORIAI

DR. CHARLES W. AMPT	Gydytojas ir Chirurgas, 2999 West 25th Street
N. P. BAUERLEIN	Atsitraukęs iš biznio Drapanų Prekiautojas
WILLIAM BAUER	Maisto proviziją pristatytojas, 1999 Columbus Rd.
AUGUST BECKER	Real Estate ir Investments
FRED BERG	Investments
ADRIAN ETTINGER	Advokatas, Peskind, Perris, Leddon & Ettinger, 2nd floor, Hanna Bldg.
CARL FALLER	Pres., The Knickerbocker Storage Co., 7724 Detroit Ave. — ir Manageris, The Leisy Company.
OTTO FELLINGER	Sekretorius-Iždininkas, The Birck-Fellinger Dry Cleaning Co.
HERMAN H. FINKLE	Advokatas ir Miesto Councilmanas, 509 Ulmer Bldg.
EDWARD K. FISCHER	Ved. West Side Skyriaus The Municipal Savings & Loan Co., —ir— Direktorius, The Municipal Mortgage Co.
SAM GARBER	Garber Insurance Agency, The Arcade
L. N. GROSS	Pres., The L. N. Gross Company, Jekių Siuvyklos, 323 Lakeside
M. GUSMAN	Prez.-Ižd. The Import Drug Specialities Co., 326 Champlain Av.
ROBERT HILTBRAND	Prez., The Scranton Ave. Carriage & Wagon Works, 2333 Scranton Rd.
JAMES J. HEIDLER	Ved. Miles Avenue Skyriaus The Municapal Savings & Loan Co. 12301 Miles Ave.
G. W. HUTCHCROFT	Prez. Igd., The Jaffa Co., Išdirbėjai dažų.
T. W. HUTCHCROFT	Manufaktorius
EDWARD J. JOSEPH	Vice Prez., The Representative Realty Company — ir — Ižd., The Representative Mortgage Company
A. KELLER	Ižd., The Keller-Kohn Co., Drapanų Mfg., 2230 Superior Ave.
A. S. KLEIN	Prez., The Cleveland Electric & Machine Mfg. Co. — ir — Vice Prez., The Schwenger-Klein Co., 511 Woodland Ave.
SAMUEL MILLER	Prez., The Independent Towel Supply Co., 1822 Central Ave. —ir— Mfg., The Miller Landry Machine Mgf. Co.
PETER MULIOLIS	Vedėjas, St. Clair Skyriaus The Municipal Savings & Loan Co. 2006 St. Clair Avenue
ELI N. NEWBURY	General Insurance Agency, 459 Leader-News Bldg. —ir— Direktorius, The Representative Construction Co.
H. A. PERRIS	Pardavimų Ved., The Representative Realty Co. —ir— Direktorius, The Municipal Mortgage Co.
DR. SAMUEL PESKIND	Gydytojas, East 55th St. Hospital, 2429 E. 55th St.
S. PESKIND	Advokatas, Peskind, Perris, Leddon & Ettinger, 2ros grindys, Hanna Bldg. —ir—Prez. ir Mgr. The Representative Realty Co.
CHARLES RENZ	Vice Prez., The Standard Brewing Co., 5801 Train Ave.
E. RICKERSBERG	Prez., The Rickersberg Brass Co., 3700 Perkins Ave.
THOS. W. ROBERTS	Real Estate ir Investments
OTTO F. SCHMIDT	Prez., Standard Knitting Mills, 2202 Superior Ave.
S. J. SCHWENGER	Prez., Schwenger-Klein Co., 511 Woodland Ave. —ir— Prez., The Municipal Mortgage Co.
H. STRASSHOFER	Prez., The Universal Dry Cleaning Co., 1218 E. 71st Street.
JOHN M. SULZMANN	Cigarų Iždirbėjas ir Miesto Councilmanas, 6802 Superior Aev.
M. A. VINSON	Vedėjas Sueprior-79th St. Skyriaus —ir— Direktorius, The Municipal Savings & Loan Co.
MYRON H. WILSON	Prez., The Revere Land Co. —ir— Vice Prez., Fertel Dangler Wilson Co., Schoefield Bldg.

Didysis Ofisas The Municipal Savings & Loan Company užima netoli tris ketvirtdailus viso antro augšto Hanna Buildinge.

Taipgi yra keturi Skyrių Ofisai, randasi šiose vietose:

WEST SIDE SKYRIAUS OFISAS	2820 WEST 25TH STREET
SUPERIOR-79TH SKYRIAUS OFISAS	7909 SUPERIOR AVENUE
ST. CLAIR SKYRIAUS OFISAS	2006 ST. CLAIR AVENUE
MILES AVENUE SKYRIAUS OFISAS	12301 MILES AVENUE

Jos sumokėtas kastovus kapitalas yra VIENAS MILIJONAS DOLARIŲ

Abelnas turtas Gegužio 1 d., 1922 metų buvo $2,405,000.00.

Ši įstaiga moka 5% už padėtus Taupymui pinigus.

NAUDINGOS KNYGOS

Reikalaukit šių naudingiausių knygų — jos apima mokslo, literaturos ir kitas šakas kuriose jųs žingeidaujate — čia rasit savo skoniui mokslišką ar kitokią knygą. Vasarą smagu praleisti laiką pavėsyj su knyga.

Septyni Senojo Pasaulio Stebuklai — šaltinis senovės amzių didžių kulturos darbų, kaip Egipto piramidos, Babilono murai, Dievo Zeuso Stabas, Dievės Dianos maldnamis, Karaliaus Mausalio kapas, Rhodes sąlos stovyla ir Aleksandrijos žibintuvas. Ta knyga atvaizdina anų amžių istoriją. Su paveikslais. Vertė K. S. Karpavičius.
200 puslapių $1.00
Ta pati audimo viršeliais $1.75

Filosofijos Straipsniai. Žingeidžiausi ir nauji Lietuvių literaturoje raštai iš filosofijos, paliečia įvairius klausimus. Parašė V. J. Budrikas. Norintieji susipažinti su filosofijos raštais šia knyga turi geriausią progą 1.00
Su audimo apdarais $1.50

Kas Slepiasi už Žmonių Pasakų. Pirmutinė tokia knyga lietuvių kalboje. Joje aprašoma ir išaiškinama įvairųs gamtos apsireiškimai, per ilgus amžius sutvėrę misteriškas Pasakas. Knyga su daugeliu paveikslų. Parašė K. S. Karpavičius. 156 pusl. .75
Drutais audimo apdarais, auksinėmis raidėmis. ..1.25

Rusijos Moterų "Mirties Batalijono" Vedėja — jos gyvenimas, vargai, ištrėmimas, pastojimas kariumenėn, sunkios dienos didžiojoje karėje, sužeidimai. Prisiartinimas Rusijos revoliucijos ir viskas kita, kuo labai visi indomaujasi. Puslapių turi 295 ..... $1.25
Gražiais tvirtais apdarais $2.00

Šešėliai. Labai akyvas tuo vardu vaizdelis, taipgi vertiniai iš garsaus rašytojo Guy de Maupassant. Knyga atskirų vaizdelių, užimančių skaitytoja ir nušviečiančių naujus dalykus. Parengė Tulelis. ..... .50
Tvirtai apdaryta $1.00

Ašaros ir Džiaugsmas. Rinkinys įvairių eilių, padalintų į keturis skyrius: Iš Žmonių ir Vargų Knygos; Gamta ir Žmogus; Romansai ir Satyra. Parašė Jul. Baniulis. 107 pusl. ..... .50

Užtekanti Saulė. Patriotiškumo, meilės ir mokslo paveikslėliai. Tame ineina daugelis atskirų aprašymų, labi žingeidųs ir pamokinanti, astronomijos srityje ir tt. Parašė K. S. Karpavičius. 94 puslapiai, su paveikslais ..... .35

Attilos Siaubimas Lietuvių Kraštais. Svarbus istoriškas aprašymas senovės Hunų siaubimo po Europą ir Aziją bei Lietuvių kraštuose. Su paveikslais. Parašė J. O. Širvydas. 208 p. 1.00
Drutais audimo apdarais 1.50

Laimės Bejieškant. Rinkinys vaizdelių iš Amerikos lietuvių gyvenimo ir tt. Parašė Pr. Bajoras (su autoriaus paveikslu). 107 pusl. ..... .35

Teisybės Pasakos. Rankius įvairių gražių apsakymėlių, pritaikintų prie žmonių apsiėjimų ir budo. Sutaisė M. Šalčius. Cleveland, O. 1918, pusl. 67. .... .25

Lietuvių Prabočiai Lydai. Istoriškas aprašymas garsingos senovės Lydų tautos, kuri, kaip matoma, yra buvusi lietuvių prabotė. Parašė J. O. Širvydas. 35 pusl. ..... .10

Kristus Flandruose ir Tragedija Juroje — du ypatingiausi vaizdeliai ką esate skait , parašyti žymaus pasaulinio rašytojo Honore de Balzac, vertė Karoils Vairas. 43 pusl. 25c

Mohamedo Kelionė į Dangų ir kiti svarbų aprašymai: Ar Mėnulis nupuls ant Žemės? Kaip Toli nuo Žemės Dangus? Ar turi Žmogus Dušią? Kam Žmogus Gyvena? Kur Prasideda Diena; Kodel žiemą Šalta; Mažas ir Didelis Mėnulis; Saulinė Planetų Šeimyna. Parašė K. S. Karpavičius. 126 puslapiai ..... .50

Tėvynės Įspudžiai. Labai gražus eilių rinkinys. Parašė Svyrunėlis. Su paveikslais, atspausdintais gražia žalia spalva. 80 puslapių ..... .35

Rytų Pylis. Drama penkiuose aktuose, keturiolikoje atidengymų. Parašė Henry Wood. Lietuvių kalbon vertė B. Skripkauskiutė. Pusl. 67 .... .35

Veidmainystė ir Meilė. Garsi klasiška 5-kių aktų tragi drama. Parašė Schiller. Liuosai vertė lietuvių kalbon vertė P. Norkus. Pusl. 182 ..... .50

Grafas Kaimiečio Bernu. 6-ių aktų komedija su dainomis ir šokiais. Parašė F. Krawcowicz. Vertė Z. Bagdžiuniutė. Pusl. 50 ..... .25

Pasaulio Minčių Šaltinis: Knygos — V. J. Budriko žingeidus piešinys apie tai kas užsiveria knygose, ką žmonija nuo seniausių amžių galėjo užlaikyti visad gyvu ir nemirštančiu, ką dabar mes galima pasiimti ir naudotis lyg anais laikais kada tų minčių tvėrėjai gyveno, nors jau jie guli kapuose. Pusl. 55. Kaina ..... .25

Trimitas — daili knygelė įvairių patriotiškų, romantiškų ir juokų eilių ir deklamacijų. Gražiai atspausdinta. Parašė K. S. Karpavičius. Viso 144 puslapiai. 50c

Tautos Vainikas.. Puikiausia dainų-eilių ir deklamacijų knygelė. Telpa joje keleto autorių — vyrų ir merginų-moterų — eilės. Visos eilės tinka deklamavimui. Puslapių 172. Kaina 50c

Tautos Vainikas — Knyga antra. Eilės įvairių autorių — moterų ir vyrų. Žingeidios eilės, gražios deklamavimui. Pusl. 144 . ..... .50

Užkeikta Mergelė. Sceniška pasaka, keturių aktų, šešių atidengimų. Parengė V. J. Pietaris. Labai lengva lošti, dalyvauja penki vyrai ir pora moterų. 35 puslapiai ..... .25

Tremtinis. Augusto Strinbergo žingeidi vieno veiksmo drapa iš pradžios krikščionybės ir pagonybės kovos su ja. Vaizdina Skandinavų gyvenimą. Vertė A. A. Tulys. 47 pusl. ..... .25

Balon Kritęs Sausas Nesikelsi — Komedija garsaus Francuzo Moliere, perstato turtingo kaimiečio bėdas apsivedus su panaite Visai tinka Lietuvių Scenai. Lošia 3 moterįs ir 4 vyrai. 54 pusl. 35c

Pinigus už knygas ir laikraštį siuskite Money orderiais registruotame laiške, paduokit savo aiškų adresą.

"DIRVA"
7907 Superior Ave. Cleveland, O.

KAIP PATVARKYTA DARBININKŲ ĮSTATYMAI LIETUVOJE

(Tąsa iš pereito num.)

Politinių Teisių Pamatas

Toji pati Laikinoji Lietuvos Vyriausybė 10 d. spalio (1919 m.) deda pamatą politinėms teisėms Lietuvos darbininkų. Tą dieną išleistasis "Savivaldybių Įstatymas" vienu plunksnos pabrėžimu išriša sykį ant visados pirmaeilės svarbos problemas del kurių kitos tautos vedė per ištisus dešimtmečius, ir net šimtmečius, atkaklią politinę savitarpinę kovą. Pirmieji musų valstybės vadai, vien sekdami visos tautos mintį ir nusistatymą, įvedė

a) Visuotiną balsavimą.

b) Moterų teisių lygybę.

Iš to akto paaiškėjo gilus Lietuvių teisingumo jausmas, jų augštas idealizmas. Lietuvos demokratijai buvo padėta stiprųs pamatai.

Štai atatinkamieji Įstatymo paragrafai:

Par. 37. Valsčiaus Tarybos narių rinkimuose turi teisės dalyvauti abiejų lyčių Lietuvos piliečiai turį 20 metų amž. (Vėliau Valstybės Taryba pakeitė: Turį 21 metus amžiaus, skaitant iki paskutinei dienai laiko paskirto rinkikų sąrašams sustatyti (par. 42) jeigu gyvena valsčiuje, arba turi butą, tarnystę, ar kitokį nuolatinį užsiėmimą nemažiau pusės metų iki nurodytai dienai).

Par. 38. Kiekvienas pilietis turi rinkimuose tik vieną balsą.

Par. 39. Iš tų kas atsako reikalavimams, par. 37 statomiems, sekantieji neturi teisės rinkimuose dalyvauti:

a) Teismo keliu pripažinti bepročiai, iš galvos išėjusieji;

b) Teismo keliu nuteisti už vagystę, apgavimą, svetimo turto pasisavinimą. Pavogto, arba pagavimu keno įgyto turto slėpimą, arba pardavinėjimą, žinant kad tai vogtas, arba apgavimu įgijimą turto, kyšių ėmimą ir davimą, neteisių dokumentų darymą, o taip pat nubaustieji susiaurintomis teisėmis ir už nusidėjimus prieš rinkimų įstatymus.

Visi išvardintieji neturi teisės dalyvauti rinkimuose per du metu nuo bausmės atlikimo dienos.

Išrinktas į valsčiaus Tarybą galėjo buti tik baigęs 24 metus. Ta pati rinkimų tvarka buvo nustatyta ir miestų savivaldybėms.

Kareivių Šeimynos

Gelbėti Tėvynę nuo įsiveržusių priešų šaukta ir dvarų bei sodžių darbininkai.

Lapkričio 18 d. (1919 m.) Lietuvoje praskambėjo štai koksai įstatymas:

"Pašauktųjų arba laisvu noru įstojusių Lietuvos Armijon kumečių (ordinarininkų) šeimynos, jei kareivis buvo jų maitintoju, iki jisai bus paliuosuotas iš kariumenės, turi teisės gauti nuo ukio valdytojo:

1) Dovanai butą, kurą, pašaro gyvuliams, ir žemės tiek kiek gauna kiti kumečiai;

2) Grudų skaitant po vieną svarą dienai kiekvienam šeimynos nariui valdžios nustatytomis (rekvizicijos) kainomis."

Darbo Dienos Ilgumo Įstatymas

Lapkričio 30 d. buvo išleista įstatymas paliečiantis darbo ilgumą pramonės dirbtuvėse. Visose dirbtuvėse kur dirba nemažiau kaip 3 darbininkai darbo ilgumas nustatoma 8 valandomis paroje ir 48 valandomis savaitėje. Įstatymas išskaito nekurias išimtis kur leidžiama ilgiau dirbti.

Tas pats įstatymas kalba apie neužduotinius darbus kurie "visai dirbtuvei, jos skyriui arba didelėms darbininų grupėms tėra leidžiama nepaprastais ir svarbiais atsitikimais ir tik išaugšto gavus iš Darbo Inspektoriaus leidimą".

Daugumoje valstybių nei Darbo Inspektorių nei įstatymais patikrintų aštuonių valandų ir iki šiolei nėra. Kur yra 8 valandos įvesta ten jos atsirado tik po ilgos ir sunkios kovos darbininkų unijų. Užėjus reakcijai kapitalas vėl stengiasi darbininkų laimėjimą sugriauti. Lietuvoje, kai kurių apšauktoje "buožių valdžia", tą patį dalyką įvesta be kovos, be prievartos, vien teisingumo jausmo vedantis.

1920 m.

1920-ti metai Lietuvai nebuvo laimingi. Lenkų "kulturos" ir Rusiško bolševizmo apaštalai stengėsi pasiknisti po musų valstybės pamatais. Visuomenės upas buvo prislėgtas. Kada tauta ruošėsi prie Steigiamojo Seimo rinkimų, kurie turėjo įvykti balandžio 14-15 d. 1920 metų, tuo pačiu laiku jos vidaus priešininkai rengė jai pražutį; Vasario 22 d. sprogo Lenkų ir bolševikų rengiamas maištas. Kariumenės dalies sukilimas tą dieną turėjo tikslą sunaikinti jaunutę dar laisvę ir neprileisti prie Seimo rinkimų. Tikslas nebuvo pasiekta, maištas buvo numalšinta. Amerikonas oficieris Harris, lyg atsiteisdamas Lietuvai už musų brolių pasiaukojimą Francuzijos laukuose, tą dieną žuvo nuo sukilėlių kulkos.

Rinkimai į Seimą įvyko. Už mėnesio susirinko seimas. Gyvenimas pradėjo ineiti į tvarką, nurimti, laisvė ėmė nusistovėti ir stiprėti. Gegužio 26 d. valdžia panaikino karės stovį ir mirties bausmę. Bet neilgam džiaugsmas ir ramumas. Apsiniaukia rytų padangė. Kaujasi kaimynės Slavų tautos, Rusai ir Lenkai. Ir vieni ir kiti taikosi įsigalėti musų sostinėje Vilniuje. Vilnius eina iš rankų į rankas. Teisėtoji Vilniaus valdžia tik mėnesį Vilniuje tepabuva.

Spalio 9 d. Lenkų kariumenė Gen. Želigowskio vedama užima Vilnių. Lietuvon vėl gryžta karės stovis. Prasideda vargingas tautos laikotarpis kovos už savo sostinę ne tik su Lenkais bet ir su visais jų galingais užtarėjais, kovos kurios pareikalavo intempimo visų tautos pajiegų, kovos kuriai galo dar ir dabar nematyti.

Tečiau ir anais sunkiais metais Lietuva nepaliovė tvarkiusi savo viduje ir aprupinus įvairius reikalus ir nedateklius savo gyvenimo, ypač darbininkų reikalų srityje.

Privatinių Ukių Nuomai Normuoti Įstatymas

Tasai įstaitymas buvo išleista kovo 29 d. 1920 m. Štai kai kurie jo paragrafai:

1. "Dirbamoji prieš karę žemė kuri valdytojų nedirbama stovi dirvonais ir del kurios nebus padaryta nuomos sutarčių iki balandžio 23 d. 1920 m., privalo buti išnuomuojama pirmon eilėn bežemiams ir mažažemiams nemažiau kaip trims metams, jų gi nesant kitiems nemokamai su sąlyga kad jie atsiteis iš visų valstybės uždedamų ant žemės priedermių.

2. "Nuomininkų kurie nuomuoja nedaugiau kaip 50 deš. žemės, ir kurių sutarties laikas yra išėjęs, arba kurie neturi padarę sutarties raštų, jei jie pildo sutarties sąlygas ir nori nuomuoti žemę toliau, žemės savininkas neturi teisės pašalinti; nuomos sutarties laikas turi buti pailginama nemažiau kaip 3 metams, bet nuomos augštis ir kitos sąlygos gali buti keičiama.

3. "Šis įstatymas liečia žemės valdytojų turinčių išviso nemažiau kaip 100 deš. žemės ploto."

Tas patsai įstatymas nurodo kad atsitikime kuomet abidvi pusės geruoju nesusitaiko del sąlygų tada įsikiša tam tikra valdžios komisija ir nustato ginčijamas sąlygas.

Dar apie Dvarų Darbininkų Atsstatymą

1919 metais Laikinoji Vyriausybė net per du atveju (liepos 5 d. ir spalio 2 d.) išleido įstatymus uždraudžiančius dvarininkus prašalinti iš vietos ordinarininkus. 1920 metais vėl atgryžtama prie to pat reikalo. Balandžio 19 d. išleidžiama įstatymas pagal kurio "dvarų darbininkai ordinarininkai, buvusieji dvaruose iki Vokiečiams okupavus dvarą, turi teisės pasilikti darbininkais ordinarininkais iki kovo 1 d. 1921 m." "Visi kiti dvarų darbininkai priimti į dvarą okupacijos laiku ir vėliau, kol suras darbo kitur, gali pasilikti savo vietose iki 1 d. sausio 1921 m." Jie gali naudotis butu, žemės plotu ganėtino didžio, užlaikymui jų gyvulių, ir be to visa, "darbininkas, jo žmona ir jų vaikai iki 10 metų, ir tie šeimynos nariai kurie del ligos ar senatvės sau pelnyti duonos patįs negali, gauna kas dieną po vieną svarą rugių. Rugiai atiduodama kas mėnuo." "Paliktas šiomis sąlygomis darbininkas privalo atidirbti kas mėnuo: už butą 1 dieną, už kurą dvi dienas, už ganyklą ir pašarą gyvuliams dvi dieni, už žemę dvi dieni. Už kiekvieną gaunamą grudų pudą vasaros, rudens ir pavasario metu dvi dieni, žiemos — tris dienas."

Darbininkai netekę del darbo sveikatos, išbuvę dvare nemažiau kaip dešimts metų, pasenę ir del tų priežasčių nebegalį dirbti, tečiau turi gauti tą patį išlaikymą. Prašalinti darbininką iš dvaro dvarininkas gali tik sutikus Darbo Inspektoriui.

"Dvaro valdytojas už nepildymą šio įstatymo baudžiama teismo keliu iki 10,000 auksinų".

Laikinoji Lietuvos Konstitucija ir Darbininkai

Paskutinis didelės svarbos aktas, Laikinosios Vyriausybės išleistas, buvo "Laikinoji Lietuvos Vyriausybės Konstitucija". Čia tenurodysime į du jos punktu kurie užtikrina Lietuvai demokratinę tvarką, taigi ir darbininkų teises ir laisvę.

Par. 15. "Visi Lietuvos piliečiai, vis tiek kurios lyties, tautybės, tikybos, yra lygųs prieš įstatymus; luomų ir titulų nėra".

Par. 16. "Visiems Lietuvos piliečiams laiduojama asmens, buto ir korespondencijos neliečiamybė bei tikybos, sąžinės, spaudos, žodžio, streikų, susirinkimų, ir draugijų laisvė. Mirties bausmė naikinama."

Pastaba pažymi kad "karės metu, taip pat Valstybei gręsiančiam pavojui pašalinti, konstitucinės garantijos įstatymų keliu, gali buti sustabdytos". Ir prireikė sustabdyti kada Lenkai užėmė musų sostinę ir ėmė grumoti visos tautos gyvybei. Bet neteisinga yra kaltinti Lietuvos valdžia už tai už ką neša prieš istoriją atsakomybę ir kaltę imperialistai kaimynai.

Laikinosios vyriausybės darbai baigėsi. Jos nuopelnai musų tautos gyvenime liks aukso raidėmis istorijon užrašyta. Ji buvo laiminga patiesti pamatus tautos nepriklausomybei, suorganizuoti kariumenę ir valdžios aparatą, pravesti demokratinės tvarkos pradžią, apsaugoti nuo išnaudojimo darbininkus, apginti ir užtikrinti Lietuvos žemę Lietuvių tautos žmonėms ir privesti tautą prie Steikiamojo Seimo. Laikinoji Vyriausybė tą uždavinį atliko tinkamai ir ji gražiai bus minima ateinančių gentkarčių.

(Bus daugiau)

Kiekviena Motina Nori Turėti Sveiką Kudikį

Jeigu jūs negalite žindyti savo kūdikio, neduokite kitokio maisto, bet pradėkite tuoj duoti jam

Borden's
EAGLE BRAND
(CONDENSED MILK)

Tai maistas, kuris yra išauklėjęs daug daugiau stiprių ir sveikų vyrų ir moterų, negu kokis nors kitas tam tikslui sutaisytas maistas. Jis yra rekomenduojamas daktarų. Lengvai sutaisomas.

Pasiųskite šitą apgarsinimą į The Borden Co., New York ir gausite visai veltui, lietuvių kalboj, visus patarimus ir nurodymus ,kaip jį vartoti, taipgi puikią kūdikių knygą.

PASISKUBINKIT

Lietuvos Steigiamojo Seimo narys ir Sekretorius Kapitonas **Ladas Natkevičius** rašo **"Sandaroje"** apie šiuos dalykus: 1) Steigiamojo Seimo darbuotė. 2) Delko Soc.-Liaudininkai ir Valstiečių Sąjunga atšaukė savo narius iš Ministerių Kabineto? 3) Ar kunigai gali buti užsienių ministeriai? 4) Kaip greitai Lietuvos Steigiamasis Seimas užbaigs savo darbus? 5) Kaip greitai Lietuva turės savo pinigus? Ir tt. ir tt.

Tiems klausimams nušviesti Kap. **Natkevičius** turi labai daug medegos kuri jokiame laikraštyje dar nebuvo naudota. **Todel pasiskubinkit užsiprenumeruoti "Sandarą"**, tie straipsniai tilps tiktai "Sandaroje". Prenumerata metams $2.50. Pusei metų $1.25. Pinigus siųsdami adresuokite šitaip:

"SANDARA" 327 E St. S. Boston, Mass.

LAIVAKORTĖS

Į Lietuvą ir iš Lietuvos per Piliavą, Klaipėdą, Liepojų, Hamburgą ir visus kitus portus. Parduodam ant visų linijų pagal pigiausias kompanijų kainas. Išgaunam pasportus ir taksų paliudymus. Labiausia visame kame aprupiname atkeliavusias iš kitų miestų šeimynas. Keliaukit Lietuvon su šimtais kitų per mus, o neturėsit vargo!!

PINIGAI

SIUNČIAME PINIGUS LIETUVON pačtu, telegrafu ir čekiais po pilna garantija greičiausio išmokėjimo. Auksinų kursas kuopigiausias. Partraukiame gimines iš Lietuvos trumpiausiu laiku. Užganėdinam tukstančius, užganėdinsim ir jus. Rašykit ar atsilankykit, o nesigailėsit!!!

LITHUANIAN TRAVEL BUREAU (INTERNATIONAL TRAVEL BUREAU)
136 East 42nd St. (Dept. D) NEW YORK, N. Y.

Į LIETUVĄ IR IŠ LIETUVOS

LAIVAKORTES galima gaut pagal prekes kompanijų ir ant geriausių laivų visų linijų pas seniausią LIETUVIŠKĄ agentą — **G. KUNAŠAUSKĄ**. Agentura uždėta 1910 m.

PASPORTUS išreikalauju visiems keliaujantiems į LIETUVĄ.

Atvažiuojančius iš kitų miestų patinku ant stoties.

Persiuntimas **PINIGŲ Į LIETUVĄ** pagal dieninį kursą.

ATYDA. Mainymas pinigų ne priverstinas, bet išmainau, jeigu kas klausia.

G. Kunašauskas
179 E. 3-rd Street, New York, N. Y.

"GYDYTOJAS"
Mėnesinis žmonių sveikatos žurnalas. Mokina kaip apsisaugoti nuo visokių ligų.
Prenumerata Metams , $1.00
"GYDYTOJAS"
3310 S. Halsted St., Chicago, Ill.

LOUIS EISENBERG
Turi Geležinių Daiktų, Pečių, Kvarbų, Varnišių, Cinuoja, Lieja ir Stogams dangalų
1169 East 79th St. N. E.
Princeton 1337-K

Columbia Rekordų ir Grafofonų Krautuvė

REKORDAI ATPIGO! Visi 10-coliniai Abiem pusėm Rekordai . . 75c

Patogiausia Clevelando Lietuviams vieta pirkti COLUMBIA Lietuviškus Dainų, Muzikos ir kitokius Rekordus.

Čia taipgi parduodama COLUMBIA Grafonolos kiekvienam prieinama kaina, visokių didumų ir pavidalų.

KAUNO
KRAUTUVĖ

Rum Degtinė Borovicska
Kimmel Slivovitz Torkoly

Stebėtinas kvapsnis ir skonis kuris padarė senovinius gėralus taip populiariais dabar padirbama šiuo MUTUAL Budu.

Siųskit savo užsakymą DABAR ir gaukit GERIAUSĮ ir TYRIAUSĮ Skonio Mišinį.

1—Bonka užtektinai del 2 galionų $1.35
—Bonkos bile norimo skonio 5.50
1—Bonka bile norimo skonio .. 10.50

Apdraudimas už pakelį 15 centų ekstra.

Jei norima pasiunčiam C.O.D. ir priėmėjas gavęs užsmoka. Siųskit pinigus money orderiu pašto arba Ekspreso, į

MUTUAL FLAVOR COMPANY
P. O. BOX 997 DEPT. D. V.
PITTSBURGH, PENNA.

MOTINŲ MODERNIŠKOJI LOPSINĖ

"Cit neverki mano mažulėli — neraudok, aš tau duosiu BAMBINO čiučia-liulia."

Greičiau bėgki į aptieką ir nupirki 35c. bonką

BAMBINO
Vaizbaženklis užreg. S. V. Pat. Ofise

Arbatinis šaukštukas tuojaus pašalins kuditinio vidurių diegimą ir į kelias valandas sutaisys vidurius ir galutinai pašalins užkietėjimą. **"Kudikiai mėgsta jį! Jie prašo daugiaus!"**

Motinos! Jeigu jųsų aptiekorius neturi jo, tai prisiųskite 40c. pašto markėmis tiesiog į

F. AD. RICHTER & CO., Borough of Brooklyn, New York.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Vyriausybės Veikimas

Tik poros savaičių Lietuvos darbų kroniką peržiurėjus gaunama įspudžio apie didelį veikimą Lietuvos Ministerių Kabinete.

Pirmiausi Vyriausybės energija, žinoma, ėjo tinkamam atstovavimui Lietuvos reikalų Genooj. Nuvažiavo delegacija gerokai prisirengus, Genooj panaudojo kiekvieną progą. Dar sykį buvo pajudintos politikos didžiųnų sąžinės. Tikslas nebuvo atsiekta. Lenkų dar nenutarta kraustyti iš Vilniaus; talkininkai dar nepripažino mums teisės buti laisvais. Visa tai delto kad dar neatėjo laikas teisybei įsiviešpatauti.

Tuo tarpu darbas tvarkymosi ir stiprėjimo šalies viduje varoma tikrai pagreitintu upu: Laikraščiai praneša svarbią žinią kad prekybos sutartis su Anglija jau sudaryta. Iš to Lietuvai be abejo daug visokiariopos naudos galės buti.

Palangos uosto darbų planai Susisiekimo Ministerijos yra jau paruošti ir inteikti ministerių kabinetui, kurs netrukus juos žadąs svarstyti.

Savo valiutos sudarymo planai jau esą galutinai užbaigti. Savų pinigų klausimas išsiriš trumpiausioje ateityje. Amerikiečių Lietuvių tam darbui pagalba yra ruošiama kaip tik į pat laiką.

Su Vokiečiais, Latviais ir Estais ką tik padaryta sutartis tiesioginio tarp tų šalių susisiekimo gelžkeliais.

Dvarų žemė išdalinama; nauji ukiai kuriama; telefonų linijos visoje Lietuvoje remontuojama ir naujos tiesiama. Kauno miesto telefonų linija daug plačiau išplėsta negu buvo prieš karę. Jau yra gauta iš užsienio paskutinio technikos žodžio telefonų aparatai; keliai ir tiltai taisoma; įvairių amatų kursai Kaune steigiama.

Nauji pačtai ir pačto agenturos atidaroma.

Gelžkelių vagonai remontuojama. Naujos gelžkelių linijos tiesti ruošiama. Naujos mokyklos steigiama, vadovėliai ir šiaip jau knygos ir žurnalai švietimo ministerijos ir žemės ukio ministerijos leidžiama.

Vienas iš svarbiausių pastarųjų valdžios darbų tai valdininkų algų tinkamesnis nustatymas. Algos buvo permažos iki šiolei. Į porą metų auksino vertė sumažėjo apie penkis sykius. Gi algos tik nesenai buvo pakelta 50 nuoš. Padėtis darėsi vis labiau nebepakenčiama. Teisingam žmogui nebebuvo galima iš savo algos pragyventi. Dabar algos naujai nustatoma taip kad jų užtektų bent įmatomam pragyvenimui.

Nupirkta namai kareiviams invalidams. Iš tos eilės darbų tik iš poros savaitės laiko matome kad Lietuva turi veiklią valdžią. Čia dar turime atsiminti kad Lietuvoje nėra krypsnio viską centralizuoti valdžios rankosna ir kad milžinišką darbo dalį atlieka miestų, apskričių ir valsčių valdybos. L.I.B.

▾ ▾ ▾

EŽERĖNAI

Pastaruoju laiku Ežerėnuose žymiai kįla kainos javams ir gyvuliams, ypačiai arkliams, nes jaučiama didelis traukimas per rubežių į Latviją. Spekuliuoja visi, daugiausia parubežiniai gyventojai. Veža ištisais vežimais, neša; moterįs irgi nesnaudžia: neža manufakturą "po savimi", ir tt. Muitinės sargyba, matyti, sutvarkyta blogai. Sargybiniai samdoma iš vietos gyventojų, kurių giminės bei pažįstami laisvai sau spekuliuoja. Latvių rublis jau brangesnis už musų auksiną. Neretai komendanturos kareiviais daroma 'medžioklės', kurios beveik visuomet sekmingai baigiasi. Kas gi toliau bus? Reiktų atatinkamoms įstaigoms susidomėt tuo dalyku. ("L. U.")

▾ ▾ ▾

GEGUŽIO 15 DIENA ISTORIJOJ

Gegužio 15 diena tai Lietuvių tautos istorinė diena. 1920 metais tą dieną laikinojoj sostinėj Kaune susirinko Steigiamasis Seimas ir visų Lietuvos gyventojų vardu pareiškė visam pasauliui kad atstatoma Lietuvos nepriklausoma valstybė ir nutraukiama visi ryšiai kurie kada nors Lietuvą rišo su kitomis valstybėmis.

Šiais metais gegužio 15 d. buvo taip pat atatinkamai paminėta visoj Lietuvoj.

Kaune ties paminklu žuvusiems už nepriklausomybę buvo pagerbta atmintis žuvusiųjų. Vytauto Kalne įvyko kariumenės paradas. Buvo iškilmingas St. Seimo posėdis. Miestas buvo papuošta vėliavomis.

Šalies Atstatymo Darbai

Lietuvai atstatyti labai žymią darbo dalį atlieka valdžia. Bet labai gražiai darbuojasi Lietuvos atstatymui ir visuomenė, ir miestų, apskričių ir valsčių savivaldybės. Apgriauti miestai atstatoma. Ypač Šiaulių miestas energingai pradeda atsistatydinėti.

Musų laikinoji sostinė energingai tvarkosi ir puošiasi. Pastaruoju laiku sukrusta taisyti miesto vandentraukius. Baigiama vesti tuo tikslu derybos su Vokiečių firmomis.

Pažymėtina yra veikimas Lietuvos atstatymo komisarijato. Pagal paties komisarijato žodžių, jo "kreipiama daug domės į tikslų išplanavimą Lietuvos miestų ir miestelių sugriautų karės metu. Stengiamasi juos kuopavyzdingiausia statyti".

Kaune iš burmistro J. Vileišio iniciativos veikia sekmingai Kauno Informacijos Biuras kuris informuoja spaudą apie Kauno miesto valdybos veikimą. Ypač daug Lietuva galės susilaukti iš "Lietuvai Pagražinti Draugijos". Pirmoj eilėj ji rupinasi Kauno miesto pagražinimu.

Be to draugijai rupi a) Įvaisijimas gėlių ir medžių; b) skrajojančios parodos, kurių tikslas butų sužadinimas visuomenės prie grožės ir tvarkos didesnio pamėgimo, ypač prie gėlynų ir medelių (pakeliais) kultivavimo; c) prie apsaugojimo svarbių istoriškų vietų.

Sodžiuje savivaldybės vis platesnius ir platesnius veikimo plotus apima. Pačioje pradžioje beveik nežinota nei kas nei kaip veikti. Dabar jau įsismaginta į darbą. Nepersenai Šiauliuose įvykusiame to apskričio savivaldybių suvažiavime paaiškėjo kad veik visi valsčiai jau išplėtė mažesnį ar didesnį veikimą, ypač apšvietos srityje ir kelių taisymo srityje. Savivaldybių metinės sąmatos siekia nuo kelių dešimčių tukstančių auksinų ik įpusės milijono auksinų (pav. Joniškio savivald.).

Kai kurių valsčių apsileidusios savaldybės apskrities viršininko traukiama net teismo atsakomybėn. Mat Lietuvoje jau visuotinai priimta taisyklė kad tautos miego laikas jau praėjo ir kad visiems reikia stoti į darbą, kad reikia "prikelti Lietuvą musų". L. I. B.

▾ ▾ ▾

DALYVAVO ITALIJOS UNIVERSITETO SUKAKTUVĖSE

Paduos mieste, Italijoj, gegužio 14—21 dienomis buvo didelės iškilmės. Seniausias Europoj Paduos Universitetas apvaikščiojo 700 metų sukaktuves nuo savo įsikurimo. Iš visų šalių į tas iškilmes važiavo mokslo įstaigų ir vyriausybių atstovai. Lietuva, gavusi pakvietimą į tą nepaprastą šventę, taip pat pasiuntė savo atstovus. Vyriausybės atstovas paskirta Dr. Jurgis Šaulys; Lietuvos Universiteto atstovas buvo Prof. Tadas Ivanauskas. Taigi jauniausio Lietuvos Universiteto atstovai sveikino seniausį Paduos Universitetą.

▾ ▾ ▾

GELŽKELIEČIŲ STREIKAS

Gelžkelių direktorius išsleido parėdymą į streikuojančius Kauno gelžkelių dirbtuvių darbininkus neatėjusius paskirtu laiku į darbą laikyti paliuosuotais.

Paskelbta naujas darbininkų ir amatninkų priėmimas. Nauji ir streikavusieji darbininkai bus priimama tiktai su stočių komendantų sutikimu kad į gelžkeliečių tarpą neįsiskverbtų priešvalstybinių asmenų.

Del streiko gelžkelių judėjimas nebuvo sustabdyta. Nuolatiniai tarnautojai ir darbininkai dirba visą laiką.

▾ ▾ ▾

SUSISIEKIMAS SU KLAIPĖDA

Nuo balandžio 26 d. prasidėjo taisyklingas gelžkeliu susisiekimas tarp Klaipėdos krašto ir Lietuvos Lauksargiai-Pažerunai ruožtu. Tuo tarpu kaleivinių traukinių dar nėra; eina tik prekių vagonai.

("Trimitas")

Už $3 nušviesit Lietuvoj visą kaimą per metus — užrašykit saviškiams "Dirvą"

LIETUVOS DAINA BE GALO IR "VANAGO" DAINA SU GALU

Kunigas X "Vanago" No. 20 šitaip sako:

Rašo iš Lietuvos brolis. Naujienos tokios: Brolau, prisiųsk dolarių!.... Rašo sesuo, svainis ir devintos kartos "giminaitis". Naujienos tokios: Prisiųsk dolarių! Rašo klebonas. Naujienos tokios: Tie Lietuviški auksinai tai tikri lapai. Padaryk mažą dovanėlę — prisiųsk ketvertą šimtų dolarių. Rašo vargšas samdininkas. Naujienos tokios: Lietuvoje viskas pabrango, prisiųsk dolarių. Rašo dvarponis. Naujienos tokios: Turiu 40 karvių, 12 arklių, ir javų; bet Lietuvoj dabar viskas atpigo. Prisiųsk dolarių.

Reikia atstatyti karėje sugriautus miestelius ir kaimus— Amerikiečiai, siųskite dolarius! Steigiame gimnaziją — Amerikiečiai, siųskite dolarius! Organizuojame dailės draugiją, steigiame knygyną, platiname spaudą, rengame atstovus seiman, o siunčiame Amerikon; seimuojame, šmugeliuojame, pešamės, iš 10 žmonių padarome 11 partijų, ir tt. ir tt. Amerikiečiai, duokit mums dolarius.

Reikia sutvarkyt dirbtuves, malunus ir abelnai pramonę. Amerikiečiai, siųskit mums savo dolarius! Reikia užlaikyti kariumenę ir apmokėti valdininkams algas — Amerikiečiai, imkit musų bonus ir duokit mums 5 milijonus savo sunkiai uždirbtų dolarių! **Štai jusų daina be galo.**

Pritardami tai jusų dainai be galo, pradėjome dešimkėmis, šimtinėmis, ir kemšame Lietuvon savo dolarius net milijonais. Ką musų tie dolariai reiškia? Jie reiškia jog mes Amerikiečiai Lietuviai savo tokiu pasielgimu pripažįstame kad musų Tėvynei Lietuvai reikia mokyklų, reikia sutvarkyti ukę ir pramonę, apgynimui Tėvynės nuo priešų reikia užlaikyti kariumenę, reikia apmokėti valdininkams teisingas algas, ir tt. ir tt. Tas reiškia jog mes Amerikoje gyvenantieji Lietuviai (išskiriant burelį socialistų ir demagogų romuviečių) savo Tėvynę ir jus, savo brolius gyvenančius Lietuvoje, mylime. Mes svetimoj padangėj vargdami ne tiktai prakaitu uždirbtus dolarius jums siunčiame, bet kiekvieną dieną apie jus mąstome, rašome, kalbame ir naktį sapnuojame — mes jus mylime. Meilė yra akla — ji nemato mažesnių jusų nusikaltimų. Meilė yra nuolaidi — ji atleidžia jusų prasižengimus prieš mus Amerikiečius. Bet neišmintinga butų musų meilė jeigu ji pavelytų idant jųs mus nemielaširdingai išnaudodami skriaustumėte savo ir musų Tėvynę Lietuvą.

Del pasekmingesnio atsipeikėjimo čion priminsim tiktai kelis jusų broliškos "meilės" pavyzdėlius. Štai jie:

Siunčia Amerikietis savo giminaičiui ar kaimynui laiške dovanėlę — dolarį; jusų pačtorius ne tiktai kad dolarį išsmugeliuoja bet ir tuščio laiško adresantui neatiduoda.

Parvažiuoja Amerikietis su dolariais Tėvynėn Lietuvon; nori nusipirkti žemės, ir savo dolariu, prityrimu bei darbu Tėvynei tarnauti. Štai kaip jųs jam patarnaujat. O-o tu, brolau, Amerikos pilietis, negali Lietuvoj žemės pirkti. Važiuok Kaunan, matyk tokius ir tokius ponus šmugelninkus, atleiskit norėjau pasakyt ministerijų valdininkus.

Važiuoja vargšas Amerikietis Kaunas, ir prasideda tie oficialiai, ant Rusiško kurpalio paraukti pasimatymai. Eina prie Ainošiaus, laukia net po kelias dienas, ir augštai užrietęs nosį ponas načalninkas ar jo raštininkas pasako: Zavtra pridioš!

Eina prie Kaipošiaus — ir vėl — Zavtra pridioš. Sulaukęs tos dar kitos dienos yra kamantinėjamas: O.... matai tamista, esi Amerikos pilietis.... nu, jau tas gerai.... Bet ta ukė kurią tamista perki turi 82 ha, o musų "išmintingas" įstatas teleidžia pirkti tik 80 ha.... ir taip kvailiau.

Tokiu budu tos kelionės, tie zavtra pridioš, tie 82 ha ir dar kitoniškos ceremonijos tiek palengvina delmoną, inerzina nemielaširdingai kankinamą pir- "Vanago" Daina be galo

kėją, kurs prisirinkęs kruvą blogiausių įspudžių ir vežinas savo likusiais dolariais, iš savo "demokratiškos" Tėvynės ir vėl plaukia į kapitalistinę Ameriką.

Taip pat patarnaujate savo **broliui Amerikiečiui** ir įvairiose pramonės srityje. Už laikraštį ar knygą vertės 40 auksinų nuo Amerikiečių reikalaujate 200 auksinų.

Kuomet jųs skiriate atstovus į tas viešpatystes kuriose Lietuvių tėra visai mažai ir iš kurių jokių pinigų negaunate, tai žiurite kad atstovas butų apsipažinęs su politika, šiek-tiek žymesnis asmuo (pav. p. Tiškus) arba kuomet nors ir kuo nors Tėvynės labui pasitarnavęs; o kuomet į didžiausią ir turtingiausią pasaulyj šalį Ameriką, kur jusų brolių Lietuvių gyvena apie 1 milijoną ir iš kurios jųs gaunat milijonus dolarių, reikia gabiausio ir rimčiausio atstovo, jųs prisiunčiate kokį ten z Polskiego domu laudanczyka z pagaliukiem, nu, ir su ožio barzdele, kuriam jųs mokate po 170 tukstančių auksinų suviršum į mėnesį, o kad jis svetimame krašte neliudėtų pavelijate jam laikyti du patarėju (ponus Mostowskį ir Šliką), kurie "sunkiai dirba": mat jusų atstovui užsako pietus ir nuperka gelžkelio bilietą (juk atstovas nei kiek nežinodamas Anglų kalbos atsirastų blogame padėjime); ir tiems patarėjams jųs mokate po 114 tukstančių auksinų algos į mėnesį ir kelionių išlaidas.

Kadangi tų patarėjų ponui atstovui pasirodė permažai, tai jis atstovybėn pasiėmė visiems Amerikos Lietuviams gerai žinomą ir garsiai atsižymėjusį demagogą Kun. F. Kemėšį, kurio alga ne pigesnė už kitų patarėjų. Nereikia užmiršti kad Lietuvos Misijoje tarnauja ir garsus "Kapitonas" pan Bielski kurio kapitoniškos kelinės Amerikos Lietuviams (katalikams) lėšavo 10 tukstančių dolarių.

Tuo tarpu mes Amerikiečiai aiškiai matome ir žinome kad vienatinis dabartinėje atstovybėje tinkantis žmogus ir darbininkas yra **tik vienas Vinikas.**

Taigi, brangųs broliai, nors kartą bukite atviri ir pasakykite kokius šposus jųs krečiate iš musų Amerikiečių Lietuvių ir iš musų brangios Tėvynės Lietuvos?!

Mes asmeniškai prie p. Čarneckio jokių priekabių nejieškome ir jį gerbiame. Ar jam tinkama vieta butų valsčiaus raštinėje ar kur kitur mes nežinome; bet kad prie dabartinės jusų atstovybės mums gerai pažįstamo štabo jųs dar drystate kalbėti mums apie pirkimą dar daugiau Lietuvos bonų, ir steigimą aukso bei sidabro fondo, ir nesisarmatijate savo laikraščiuose svarstyti: "Kuomet Amerikos Suvienytų Valstijų valdžia pripažins Lietuvą de jure!" tai už tokius jusų pasielgimus mes jums turime pilną teisę suteikti vardą kurio nepridera rašyti ant popieriaus....

Girdėjome jusų aimanavimus buk jųs neturį Amerikon pasiųsti tinkamo žmogaus. Kad socialistai ir krikščionįs demokratai neturi tinkamo žmogaus, tą aiškiai mums rodo Hymanso projektai, valdininkų šmugeliai, žemės reformos, ukės darbo valandų suskaitymas (arba kitaip tariant paskyrimas kokiose valandose turės teisę lietus lyti, sniegas snigti, ir sausas vėjas pusti) ir kiti jų "nuopelnai". Bet kad Lietuva turi tinkamų žmonių tą mes tikrai žinome. Taigi mes Amerikiečiai Lietuviai, Tėvynės labo delei, griežtai **reikalaujame kuogreičiausia prisiųsti Amerikon tinkamą atstovą iš Lietuvos, o ne iš partijos.**

Ar dabar jųs suprantate delko mes Amerikiečiai neperkame Lietuvos bonų? Yra dar pas Amerikiečius dolarių, yra aukso ir sidabro, kurį mes pasirengę atiduoti Tėvynei Lietuvai, o ne tiems žmonėms kurie jau šimtus tukstančių dolarių, Tėvynės labui sudėtų, pralėbavo, ir ne per tų žmonių rankas. **Štai musų daina su galu.**

Kunigas X.

REIKALINGA DARBININKAI

Norintieji prisidėti prie demokratinio ir laisvo Lietuvos kulturos ir politikos vystymosi. Atsišaukite prie:
Lietuvių Politinis Iždas
3252 S. Halsted Street
Chicago, Ill.

Teatrališki Veikalai

Balon Kritęs Sausas nesikelsi— trijų atidengimų komedija, moterįs ir 4 vyrai. 54 pusl. visų scena ta pati. Lošia 3 Kaina 35c.

Meilė—Visų Ligų Gydytoja — komedija trijuose aktuose, I ir II akto scena ta pati, III pasimaino. Reikia 3 moterų ir apie 10 vyrų. Lengva ir puiki lošimui. Pusl. 40. 25c.

Pavogtas Kudikis — trijų aktų tragedija, 48 pusl. knygelė, lošia 6 merginos ir 10 vyrų. prie jų keletas pašalinių. — Kaina 40c.

Kunigas Macochas — 4-rių aktų tragedija 6 atidengimai. Veikia 17 vyrų ir 4 moterįs. Pusl. 35. Kaina ..... 30c.

Tremtinis — drama iš krikščionybės platinimosi. Vieno akto. Lošia 2 moteri ir 4 vyrai. (Lošėjai jas gali gauti pirkti "Dirvos" Knygyne. Reikalaukite tuojaus.)

Brolžudys — penkių veiksmų tragedija iš tikro atsitikimo Lietuvoje. Reikia 19 ypatų, jų tarpe šešių moteriškų. Lengva perstatyti, kaina ..... 75c.

Laimės Jieškotojai — keturių veiksmų drama iš Lietuvių gyvenimo. Lošia 15 ypatų, jų tarpe 4 moteriškos. Kaina 40c.

Dvi Seseri — keturių aktų tragedija, 57 puslapiai, lošime reikia 5 moterų ir 15 vyrų. Kaina 50c.

Motinos Širdis — keturių aktų drama, 48 puslapiai, 4 moterįs ir penki vyrai. Kaina 50c

Klebonas Kaltas — 4 veiksmų komedija iš gyvenimo, reikia apie 10 ypatų. Kaina 45c.

REIKALAUKIT "DIRVOJE"

CUNARD-ANCHOR

Greičiausi moderniai laivai pasaulyj. Puikiausias užlaikymas keleivių. Jusų mieste arba kaimynystėj randasi vietiniai agentai.

Kelionė Lietuvon, Lenkijon, Rusijon, Latvijon, Ukrainon ir į visas Baltijos Valstybes per Hamburgą.

CARONIA - - - - Birž. 17
SAXONIA - - - Liepos 1
Kabine $130. 3 Kl. 103.50. Taksų $5.

Per Cherbourg, Southampton, Liverpool ir Glasgow
LACONIA - - - - Birž. 8
ALGERIA - - - - Liepos 14
CARMANIA - - - - Birž. 15

YPATIŠKAI vadovaujama ekskursija su persodinimu į kitą laivą tiesiog iš tų ir tiesiai iš Southamptono gabenama į Danzigą, Piliavą ir Liepojų:

Per Cherbourg KAS UTARNINKAS
MAURETANIA AQUITANIA
BERENGARIA

Per Angliją ar Hamburgą į Danzigą $106.50. Liepojun $107. Taksų $5.

Kur seniausia,
Ten geriausia.

SENIAUSIA
AgentuRA
VIENYBE

Parduoda laivakortes ant visų parankiausių Linijų į Lietuvą ir iš Lietuvos arba ir visur kitur per Antverpą, Rotterdamą, Bremeną, Hamburgą, Liepojų, Karaliaučių ir kitus portus į Eidkūnus ir į patį Kauną, taip pat ir iš Lietuvos.

Pinigus siunčia į Lietuvą ir visur pigiausiu kursu; už juos garantuoja, kad — ypač Lietuvoje — pinigai bus greitai ir parankiai išmokami artimiausioje vietoje nuo priėmėjo gyvenimo.

Pinigus į Lietuvą siunčia telegramu.

Amerikos pinigus maino ant visų šalių pinigų.

"VIENYBĖS" SPAUSTUVĖ

Visokius spaudos darbus atlieka greitai, pigiai ir gražiai.

Spausdina konstitucijas, knygas, laiškams popieras, plakatus, vizitines korteles, baliams tikietus ir tt.

"VIENYBĖ"

EINA DU-KART SAVAITĖJE

Spausdina geriausius raštus, vėliausias žinias iš Lietuvos ir visur ir turi juokų skyrių

"TARKA"

AMERIKOJE $3.50 MET.
LIETUVOJE 4.50

Pirkite "Vienybės" Bendrovės šėrus. Dividendai mokami. Ateityje bus didelis pelnas.

Vienas šėras $10.

Užlaiko didelį knygyną, kur galima gauti visokių knygų.

Reikalaukite platesnių informacijų apie viską, rašykite mums laiškus, reikalaukite musų piniginio kurso ir knygų katalogo.

Su visokiais reikalais kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN VIENYBE PUBL. Co.
193 Grand St.
Brooklyn, N. Y.

Kur vienybė,
Ten galybė.

COLGATE'S
TALC POWDER

Gelbsti Jums ir Jusų Vaikams

Colgate's Talc Pauderis yra paremtas ant medikalės formulos vartojamos vaikų ligonbutyje.

Vartokit jį kada tik karštas oras jums padaro šlapaus lipšnumo nepatogumo.

Vardas "Colgate" ant toiletinių dalykų garantuoja Teisingumą, Tyrumą ir Rušies gerumą Įsteigta 1806.

Laivakortės Atpigo

Į Klaipėdą ir Liepojų $107.00
Į Piliavą-Karaliaučių $106.50
War Tax $5.00.

Pinigų siuntimas Lietuvon žemiausiu kursu. Pinigus gauna Lietuvoje iš arčiausio pašto laike 25—30 dienų.

P. MIKOLAINIS
53 Hudson Ave.
Brooklyn, New York

Pakirpti plaukai ir pleiskanos nėra maoni kombinacija. Tos nešvarios baltos pleiskanų lupynos sunaikina gražiausius kiekveno plaukus.

Ruffles

yra mirtinu priešu pleiskanų. Tik kelis kartus panaudojus jas iš galvos visiškai pranyks pleiskonos. Palaikymui sveikos galvos odos ir gražių žvilgančių plaukų, naudokit *Ruffles*.

Kaina 65 centai aptiekose, arba už 75 centus prisiunčiame tiesiai iš labaratorijos.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

Prospect 2420 Central 1766

THE F. W. ZIMMERMAN CO.

Generališki perkraustytojai, vinduotojai ir statytojai bankinių šėpų ir mašinerijų. Rakandus pakuojam, išleidžiam ir sukraunam.

3400 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio.

Vasariniams gėrimams mes turime Raugo ir Apinių ir visokių kitokių reikmenų, bonkų, bačkų ir korkavimui prietaisų. Sykį pabandš matysit kad namie daryti yra geriausi. — Siunčiame užsakymus visur, duodame numažintas (wholesale) kainas pardavinėtojams musų padariniu kitose krautuvėse. Ateikit arba rašykit del informacijų. Užsakymus išpildome per pačtą.

HOME BREW SUPPLY STORE
6401 Superior Avenue Princeton 466
Musų skyriai yra: St. Clair Ave. ir E. 106th St. Market. 15617 Waterloo Rd., Collinwood, Ohio.

DR. SMEDLEY, SPECIALISTAS

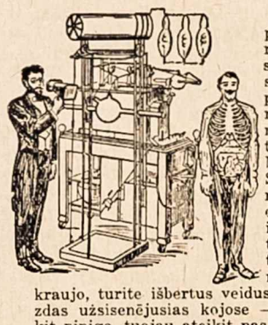

Eikite pas tikrą Specialistą, o ne prie kokių neišlavintų daktarų. Tikras Specialistas arba profesorius nesiklausinės kokia liga sergi ir kur skauda. Jisai pats tą jums pasakys, po išegzaminavimo. Daugybė daktarų užtai negalėjo jus pagydyt kad jie neturėjo užtektinai apsipažinimo ir patyrimo bei neišrado jusų tikros ligos. Mano aparatas Radio-Scope-Raggi-X-Spindulių Roentgeno ir pilnas Bakteriologiškas egzaminavimas kraujo atidengs man tikrą jusų ligos priežastį ir jeigu aš paimsiu jus gydyt, jums tuoj sugryž senoji jusų sveikata ir tvirtybė. Jeigu turite nusilpnėjusius nervus ir kenčiate nuo užnuodijimo kraujo, turite išbertus veidus, pučkus ant viso kuno ir burnos, žaizdas užsisenėjusias kojose — negaišinkit ilgiau laiko ir neaikvokit pinigo, tuojau ateikit pas mane, o aš po ištyrinėjimo tikrai pasakysiu ar jusų liga yra jau neišgydoma, ir tą padarysiu sąžiningai. Egzaminavimas ir patarimai dovanai, jeigu atsinešit šį apgarsinimą.

DR. SMEDLEY, SPECIALISTAS
10406 Euclid Av. Kampas E. 105th St. Cleveland
ANTROS GRINDYS, KAMBARIS 4.
Ofiso valandos: Nuo 10 ryte iki 4 — nuo 6 iki 8 vakare
Nedėldieniais nuo 10 iki 1.

Kas Girdėt Clevelande-Apielinkėse

Telefonai Princeton 2727 Randolph 6153

Kapt. Natkevičiaus prakalbos. Birželio 2 d., ant trumpo laiko sustojęs Clevelande Kapt. Natkevičius turėjo čia prakalbas Lietuvių salėje. Žmonių buvo nedaug, bet visi labai noriai ir pasitenkinusiai prakalbų klausė, pertraukoje gausiai aukavo, nes iš mažutės saujalės žmonių surinkta $45.

Po aukų vėl Natkevičius kalbėjo ir prie to davė atsakymus ant paklausimų.

Aukavo šie:

J. Puskunigis	$5.00
K. S. Karpavičius	$4.00
J. Miliauskas	3.90
P. Vasiliauskas	2.00
K. Zykus	2.00
J. Brazauskas	2.00
A. Praškevičius	2.00
Ant. Četela	2.00
V. P. Banionis	1.00
A. Lapinskas	1.00
A. Žukas	1.00
P. Akšys	1.00
J. Bindokas	1.00
L. P. Baltrukonis	1.00
J. Šukis	1.00
Iz. Samas	1.00
P. Zubinas	1.00
V. Juoga	1.00
J. Garmus	1.00
M. Valentukonienė	1.00
Dr. J. Šemoliunas	1.00
Petronė Zykus	1.00
S. Rodavičius	1.00
S. Čeriauka	1.00
Jonas Plerpa	1.00
Just. Miščikas	1.00
Ant. Dabašinskas	1.00
Smulkių	3.10

Vyčiai duksta. Paskutinė vyčių liekana Clevelande, tulas šašas (ar guzas) dar spardosi ir daužosi ir koliojasi; nors kaip kirvelis nusmukęs jau nuo koto, bet mislina esąs milžinas, nes mat vyčiai dabar teliko tik iš vaikų, o kada jis prie vaikų pristoja jaučiasi didelis, ir net runija klebonui į žentus.

Vargšas, neturėdamas kitokių prie "Dirvos" priekabių pagarsino klerikalų spaudoj buk "Dirva" užsimanius iš didžiojo miesto knygyno Lietuviškas knygas perkelt į kokią tai Lenkišką spaustuvę šale "Dirvos". Ar jis sapnuoja ar ką, šale "Dirvos", ir už kelių gatvių aplinkui, nėra jokios Lenkų spaustuvės. Yra tik gražus miesto knygynas, į kurį pati knygynų valdyba mano knygas perkelt, tik klausinėjosi "Dirvoje" į katrą skyrių geriau perkėlus.

O gal čia ir ne to kirvelio kaltė: Gal "Dar-ko" redaktoriui, razinkinės primaukusiam, iš žodžio "knygynas" pasirodė "Lenkų spaustuvė", ir jis taip laikraštyje pagarsino. Bet vėl, gal nabagas kirvelis tik tiek moka rašyt kad vistiek išrodo žodžiai ar knygynas ar spaustuvė.

Paskui dar vargšas užsimena apie K. Bagdoną. Bagdonas, esą virtęs sandariečiu, suorganizavęs šapą ir su pinigais prasišalinęs. Tiesa, Bagdono jau Clevelande nėra, dingo ir žmonių suskolinti jam tukstančiai (apie $28,000, kaip kirvelis sako). Bet jis išnyko iš čia budamas geru kataliku, o ne sandaroku. Tą liudija šių metų parapijos atskaita, o priešingai, Sandaros kuopos knygos parodo kad jis nėra jon mokėjęs jau keli metai. Nusmukęs kirvelis sako kad Bagdonas pirma buvo kataliku, paskui virto Sandariečiu. Bet jam turbut Sandariečiu but nepatiko, nes tuoj vėl atvirto į kataliką ir tuo laiku skolino iš pažįstamų pinigus savo stebuklingam bizniui.

Solo.

Kas kuomi atsižymi. Gailiunas dainavimu, Panzeris rimtumu, Krasnickas nekentimu už jį geresnių dainininkų, Petrauskas politikieriavimu, Banionis teisingu patarnavimu draugijoms, Klivingtonas debatavimu ir artistišku rankų mosavimu, Želvis kalbėjimu ir kelinių kišeniuje rankų laikymu, Mažeika melagingų korespondencijų rašymu ir savęs išsigyrimu, Žebrauskas garbės ieškojimu, Daraška tuščiais pasakojimais, Katkauskas kairumu ir tikslo neatsiekimu, Zdanis sportavimu ir fordo daužymu, Rugienius Mirtos Choro griovimu ir pianų stumdymu laike koncertų; Lapinskas Butėno šelpimu, Baranauskas kunigo bijojimu. **Dovydas.**

Vyčių girtuokliavimas. Vyčiai bando užsigint savo girtuoklystės. Bet vis pasirodo savo gražiais darbeliais. Aną nedėldienį išvažiavę ant farmos neva piknikuot (gegužio 28 d.) jie išsivežė gerai naminės, prisimaukė iki sočiai, o kada reikėjo namon važiuot tokius didvyrius į troką priėjo net suverst — patįs neįstengė įlipt. Jie taipgi buvo atkerežioję į kitą Lietuvišką išvažiavimą tenai pat buvusį ir apsipylę akis slampinėjo po laukus **Matęs.**

Naujalio Koncertas. Subatoj, birželio 3 d., vakare, Engineers' Auditorijoj buvo surengtas senam Lietuvos dailininkui-kompozitoriui J. Naujaliui koncertas. Programą užpildė pats J. Naujalis — grojo vargonais ir skambino pianu keliais protarpiais. J. M. Baltrukoniutė dainavo solo, taipgi dainavo parapijinis, Teatrališkas ir vyčių chorai. Programas išėjo gana gražiai.

Vargonais gerb. Naujalis atliko šiuos dalykus: "Fantasie", "Invocation", "Laidotuvių Maršas", antru atveju: "Fuga", "Cantilene Pastorale", "Toccato". Pianu skambino: "Nokturnas", "Etude Waltz", "Minuet", kitu atveju: "Siuntė Mane Motinėlė", "Valsą", "Preludiją".

J. M. Baltrukoniutė sudainavo šias dainas: "Oi Greičiau", "Kaitink, Šviesi Saulute", — ir iššaukta pakartoti sudainavo "Kur Bagužė Samanota".

Chorai dainavo šioj tvarkoj: Bažnytinis Choras, Teatrališkas Choras ir Vyčių Choras, vedami savų mokytojų; jie paskirai sudainavo po trejetą dainelių. Tik Teatrališkas Choras teiššaukta pakartoti.

Paskutines dvi programo dainas "Laisvės Daina" ir "Jaunimo Giesmė" sudainavo chorai paties Naujalio vadovaujami, išėjo labai gražiai.

Publikos atsilankė visai mažai, net gaila buvo viso to darbo. **Solo.**

Pastabos iš Naujalio koncerto ir apie koncertą. Koncertas, vienu žodžiu sakant, buvo didelė nepasekmė ir nesmagumas Clevelando Lietuviams. Kas tą padarė — aišku tai vyčiai. Gal jie užsigins, bet neprivalėtų.

Kitose vietose kur tik Naujalį sutiko visų sroviu žmonės ten koncertas pavyko puikiai. Kur ne — neišėjo nieko. Taip buvo kitose kolonijose, taip pasikartojo ir čia.

Koncertą rengė vyčiai susikvietę Teatrališką chorą ir parapijos chorą. Kitiems chorams nieko nesakė, nes anie, mat, "bedieviai". Taigi koncertas išėjo "dievobaimingai" — mažai kas ir iš katalikų atėjo; pusę publikos sudarė laisvamaniai. Katalikiška publika žino kur vyčiai dalyvauja ar ką rengia visada išeina juokas. Niekas ir neina. Laisvamaniai atėjo paremt tik Naujalį.

Didesnės gėdos turbut niekad dar nebuvo užsitraukę ant savęs Clevelando katalikai kaip dabar, šitaip atsinešdami prie gerb. Naujalio, kurį su pasididžiavimu vadina "katalikiškos muzikos tėvu" (sakytų nors: Lietuviškos katalikiškos muzikos, nes katalikiška muzika jau buvo kada Lietuviai dar Perkūną garbino).

Šituo koncertu klerikalai Clevelande pasijuto kaip pakarti. Iš parduotų tikietų neužsidengė lėšos, reikėjo po koncerto patiems rengėjams sudėti, ir tai dar truko.

Niekad dar klerikalų-vyčių vaduose nebuvo taip apsmukusios dvasios kaip po šio koncerto. Visi tik rėkė: "Kodel mes nedarom taip kaip tautininkai! Turim susiorganizuot taip kaip tautininkai!" ir tt. ir tt.

Suiro visi vyčių "Clevelandas musų" pasigyrimai — juos vėjas išnešiojo.

Kuomet "laisvamaniai" rengė Petrauskui ir Pociams koncertą kaip pasekmingai jis išėjo. Tada visomis pusėmis vyčiai ir klerikalai jį boikotavo, bet ant nieko. Negalėdami nieko padaryti, paskui pagrąsino visiems kas tik į Clevelandą rengiasi su koncertais važiuoti kad kreiptųsi prie katalikiškų draugijų sąryšio — tada busią pasekmės. Naujalis ir pasidavė vyčių valdomo sąryšio globai— ir gaila tik jo kelionės į Clevelandą.

Laike koncerto vėl vyčiams nesmagumo buvo. Už vietą programe pešėsi su Teatrališku choru. Ištistorojo pirmą vietą. Taip ir atspausdinta. Kada atėjo laikas dainuot — vyčių choro vadovo nėra — Teatrališkas Choras dainuoja pirma. Vyčiai keikia susirietę.

Parapijinis choras — iš manyto čia sudaryti milžiniško choro, suardant visus kitus chorus — išėjo tik nykštukas: vos 17 vaikiškių-mergiščių tedainavo. Vyčių biskelį didesnis, bet su dainavimu ne ką atsižymėjo. Teatrališkas Choras po senovei tempia gerai, gaila tik kad jo mokytojas Lenkas, bet gerai išmokina. Lietuvio tinkamo Clevelande beveik nėra.

Kaip ypatingas supuolimas: Musų vyčiai veikia ranka rankon su bolševikais, vieni iš vienos pusės Sandariečius ėda, kiti iš kitos. Bolševikai suskilo į kelias šukes, taip pat suiro ir klerikalai vyčių vedami.

Tik ką iš vardo dar jie gyvuoja, bet kur reikia pasirodyt darbais — jau jų dušelės pas Abraomą kiukso. **Saliamonas.**

Pr Rimkus buvo Clevelande. Subatoj lankėsi "Dirvos" redakcijoj Pr. Rimkus, žinomas Clevelandiečiams veikėjas, dirbęs iki šiolei Atstovybėje Washingtone. Dabar jo vietą užėmė Fabijonas (arba Kun. Kemėšis).

Neilgai buvęs Amerikoj, Pr. Rimkus rengiasi keliauti Italijon galutinai pralavinti balsą dainavimui, paskui vyks į Lietuvą. Pr. Rimkus jau nuo senai yra žinomas dainininkas, dainavęs dikčiai Brooklyne, Clevelande ir kitur.

Nauja partija pereitą savaitę buvo surengus net dvejas prakalbas. Kalbėjo Petrikienė iš Brooklyno. Pačios prakalbos nebuvo taip svarbios kaip po prakalbų klausimai ir diskusijos, arba geriau sakant vaidai. Kairieji argumentavo kad dešinieji suklydo priimdami Salutskį su dviem tukstančiais Žydų, kadangi per tai jie neteko apie keturių tukstančių krikščionių. Vienok kalbėtoja tvirtino kad visi krikščionįs sugryš ir tuomet Salutskis turės neštis su kromu laukan palikdamas visus Žydus. Bet tai didelis klausimas. Žydai visuomet gudresni už krikščionis. Faktas gali buti tame. Jeigu Maižiešius galėjo išvesti visus Žydus iš Egipto į pustynes taip gudriai kad Paraonas su kareiviais negalėjo pagauti ir sulaikyti, tai Salutskiui bus labai lengva nusivesti ne tik savo Žydus bet ir visą partiją į balą. **Dovydas.**

Išpildykim savo pažadą. Kaip pereitam Sandaros 18 kuopos susirinkime visi nariai pasižadėjome kad be jokio išsikalbėjimo turime ant sekančio susirinkimo atsivesti mažiausia nors po vieną naują narį, tai jau laikas ateina. Susirinkimas įvyks nedėlioj, birželio 11 d. Nekurie nariai net su tokiu entuziazmu išsireiškė kad jeigu negaus naujo nario tai nors ženysis ir savo moterį atsives prisirašyti. Taigi dabar bukit atsargųs ir rupinkites ieškoti naujų narių, kad nereiktų patekti į nelaimę. O kad dabar yra lengva surasti savo idejos draugų, tai nėra jokio išsikalbėjimo, kadangi dabar kaip sykis prasidėjo įvairųs išvažiavimai kur pasitaiko susidurti su daugeliu savo gerų draugų, ir telieka tinkamai su jais išsikalbėti, ir esu tikras jie neatsisakys palikti nariais tos vienintelės kovotojos už Lietuvos demokratiją organizacijos. Taigi pasirupinkite atlikti savo pažadus ir pareigas kad nepaliktų bergdži ištarti pažadai. **Narys.**

Sandaros 18 kuopos susirinkimas bus birželio 11 d., Goodrich salėj, 1420 E. 31 St., nuo 1 val. po pietų. Praeitame susirinkime buvo nutarta laikyti susirinkimus viena valanda anksčiau vasaros laiku. Meldžiame visus ir visas atsilankyti nesivėluojant, ir atsivesti naujų narių. Yra daug svarbių reikalų, kaip tai prie rengimosi lošti "Dvi Seseri", ir kt. **Valdyba.**

Tuoj po Sandaros susirinkimo bus susirinkimas Liet. Pilėčių Sąjungos. Nariai stengkitės atsilankyti, nes bus galutinai tarlama ką daryti su skyrium ir ar siusti delegatą į New Yorko suvažiavimą. Yra ir kitų svarbių klausimų.

Akron, Ohio. Eina gandas tarp vietos Lietuvių jog Kun. Janušas apskundęs teisman Susivienijimą Liet. Rymo Katalikų Amerikoje ant $50,000 už nuplėšimą kunigo garbės ir už visokius šmeižtus jam daromus gyvu žodžiu ir per spaudą. Nekurie ginčijasi tarp savęs kodel Kun. Janušas ant tiek mažai teskundžia, nejaugi katalikiško kunigo garbė tėra verta penkiasdešimts tukstančių dolarių?

Goodrich gumo dirbtuvė pradėjo dirbti trimis permainomis į parą, po 8 valandas. Pradėda jau ir naujų darbininkų priimti darban.

K. Tamašauskas, Rutos Banko prezidentas, antru kartu papuolė kalėjiman ir užsimokėjo kinės. Šį kartą nuo jo policija bausmę už brovoravimą razinatėmė ir visus katilus ir dudas su kuriomis baltakę varė. **Šermukšnis.**

PRANEŠIMAS

Šiuomi pranešame savo draugams ir rėmėjams kad mes persikėlėm savo ofiso skyrių iš P. Šukio (2345 St. Clair Ave.) į naują vietą, The St. Clair Pharmacy, kuri yra skersai nuo Šukio krautuvės, po numeriu 2402 St. Clair ir kampas E. 24 St.

Ir šioje naujoje savo vietoje mes stengsimės pasitarnauti savo vientaučiams visokiuose jiems reikaluose. Visokiame atsitikime nebijokit prašyti musų pagalbos, kuri bus suteikta kuogreičiausia. (24)

Su tikra pagarba

LOUIS K. SITKO
Advokatas
ANTHONY VALENTO
Notaras.
2402 St. Clair Ave. Cleveland, O.

PRAKALBOS

Čionai bus aiškinama apie tikrus ir netikrus pranašus, kaip jau mes kožnas esam girdėję per nekuriuos teologus kad kelsis daug netikrų pranašų paskiausiuose laikuose. Taigi dabar atėjo laikas dažinot katrie yra teisingi arba neteisingi pranašai. Kas norit apie tai žinot esat prašomi atsilankyt, o išgirsit iš Brolio K. Bliumo, iš Detroito, kuris kalbės

Nedėlioj Birželio-June 11 d.
2:30 val. po pietų.

Salė randasi 7017 Superior Ave. Inžanga dykai. Kolektų nėra.

Skaityk ką Žmonės Rašo

Jonas Kybartas, gyvenęs Clevelande, gegužio 2 d. išvažiavęs į Lietuvą, štai ką rašo gegužio 20 d.:

Aš oJnas Kibartas, Šakių apskričio ir vals., Valių kaimo, siunčiu padėkavonę Clevelando Realty ir Inf. Bureau, 1419 E. 21 St., už labai gerą kelionę kurią aš turėjau. Laivas buvo geras, ant jo užlaikymas puikiausias. Važiavom tik 8 dienas. Visa kelionė nuo Clevelando iki Piliavai buvo labai gera, priežiura auksinė; New Yorke patikimas ir ant laivo palydėjimas buvo broliškas, ir tą viską gavom dykai. Delto visiems Clevelando Lietuviams ir visos Amerikos Lietuviams patariu važiuoti per Clevelando Realty ir Inf. Biurą ir pilnai pasitikėti jo užžiurėtoju p. Rodavičum; ką jisai sako tai ir išpildo, dar tokio teisingo ir mandagaus žmogaus nesu matęs Amerikoj, ir ką jis pasako tas šventai taip ir yra. Per tą biurą siunčiami pinigai Lietuvoj gaunami greitai ir pigiu kursu, delto ir velija reikale ten kreiptis.

Taip naujienų dabar greitu laiku negaliu pasakyti, kitame laiške plačiau aprašysiu. Tardamas Sudiev ir sveikindamas visus Clevelando Lietuvius ir savo draugus bei pažįstamus lieku, Jonas Kibartas.

Liepos 29 d. labai daug Lietuvių išvažiuos iš musų ofiso Lietuvon ir tuo laivu važiuoja Clevelandiečiams žinomas D. Skilandaitis. Užsisakykit iškalno laivakortę kad butų vietos ant laivo. Mes parupinsim pasportus, sutaisysim taksus ir visus patogumus. Jei manai važiuoti Lietuvon matyk mus; jei nori atitraukti iš Lietuvos gimines pirk pas mus laivakortę. Pinigų kursas pas mus yra pigiausis. Šiandien 1,000 auksinų galima pasiųsti už $3.85.

Ofisas atdaras kasdien nuo 8 ryte iki 9 val. vakare.

Cleveland Realty and Inf. Bureau
1419 E. 21 St. Cleveland, O.

APLEIDŽIAM MIESTĄ

Turim parduoti savo rakandus miegamo kambario, taipgi elektrišką virimo pečių, elektrišką skalbtuvą; skurinį supimosi krėslą, grindų patiesalus, vacuum šlaviką, pianą. Viskas kaip uždyką. Kreipkitės 619 E. 99 St.

GERA PROGA

Parsiduoda namas, dviejų šeimynų, išviso 12 kambarių, maudynės, elektros šviesa. Klausk žemai, 1055 E. 67 Street. (25)

Ohio valstijoj industrijų padėtis laipsniškai gerinasi, kaip parodė pereitos savaitės raportai.

Akrone darbininkų beveik stoka, guminės pakėlė algas ir atpigino savo produktus.

The Firestone autmobilių gumų išdirbystė pakėlė visiems savo darbininkams algas ant 10 iki 12 nuoš. be reikalavimo.

Puodininkystės darbai E. Liverpoolyj eina beveik normaliai.

Geležies ir plieno industrija veikia gana pasekmingai, angliakasių streikas ant jos dar neatsiliepė.

LIGONIAI KURIE SERGATE

Reumatizmu, Dusuliu (Asthma), Nervų liga, širdies liga, nuomariu, veneriškomis ligomis ir tt. Visų ligų neminiu, bet bile ligą turi, ar kas tavo šeimynoje turi, nuo didžiausios ligos iki mažiausiai, galite duot antrašą, o gausite rodas ir receptus dykai. Indėk už du centu stampą ir gerą antrašą. Dabar geras laikas, tiktai šiame laike jųs patįs save namie pagydysit. Bandykit naminio gydymo—pats sau. Čia turit progą su gvarantavimu, bile tik jųs tą darysite—pasveiksite. Rašykit pas:

ALEX R. SALVIS
P. O. Box 96 Dallas, Pa.

Vasarai Atėjus Reikia Daugiau Talc

Priešingai negu šuva, kuris psakaituoja per liežuvį, žmonės prakaituoja visu kunu. Karštose vasaros dienose talc pauderis yra gaivinantis ir pagelbti buti vėsiau ir patogiau.

Kudikiui po išmaudymo, naudojimui po skutimosi, po pažastimis, pečiais, nudegus saule, ir kojoms karštose dienose, talc pauderis yra labai gerai. Iš visų kokie yra talcum padaryti, geriausia yra garsios COLGATE & CO. išdirbystės ir labiausia patiks. COLGATE TALC PAUDERIAI yra sutverti iš parinktiniausių dalykų; jie padaryta po didžiausia užžiura patyrusių darbininkų; jie yra maloniai perfumuoti ir tinkamai antiseptiški. Visos vaistinės ir departmentų krautuvės turi pardavimui COLGATE TALC PAUDERIUS. Neskupiai naudojamas talcum pauderis yra lengvas budas pasilaikyti patogiai kuomet merkuras kįla augštyn.

DR. J. ŠEMOLIUNAS
Akių Gydytojas

Ofiso valandos
10 ryte iki 12
2 iki 5 po piet
Nedėliomis
nuo 10 iki 12
Vakarais ofisas atdaras nuo 7 iki 8
935 E. 79 St. Garfield Bank Blg.

DR. J. T. VITKUS
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Ofiso valandos: 1—3 ir 7—8
Telefonas: Randolph 188
1286 E. 65th St.
Virš Aptiekos
Kampas Superior Avenue

Prospect 202.
Dr. T. A. Hanlen
DANTISTAS
Ofiso valandos: Nuo 8 ryto iki 7 valandai vakaro
1395 E. 9 Street
Cleveland, Ohio.

Gydytojas ir Chirurgas
DR. ADOMAS SZCZYTKOWSKI
982 E. 79 St., Cleveland, O.
— Telefonai —
Rosedale 5758, Princeton 431
Valandos: tik vakarais nuo 7 iki 9 val.
Nedėldieniais nuo 3 iki 4 v.al

Nutrinkite savo skausmus Reumatiškus, Neuralgiją, Šlubumą, Nikserėjimą, Ištampytus Muskulus, Dantų Skaudėjimą, Galvos Skaudėjimą, Peršalimą.
Tėmykite, kad butų
INKARO
VAISBAŽENKLIS.

Nekurie gelžkeliai nustojo biznio del neiškasimo anglies, bet ne visi. Anglies reikalavimai beveik apmažėjo.

LIETUVIAI

Birželio 24 ir 25 d., subatoj ir nedėlioj, visi Amerikos Lietuviai yra šaukiama Tėvynei į talką.

Amerikos Lietuviai tomis dienomis padės pamatą Lietuvos valiutai, saviems Lietuviškiems pinigams. Tai bus —

Aukso-Sidabro Fondo Dienos

VISI prirengkime dovanas. Kas gali lai aukoja aukso pinigus ar daiktus. Kas negali auksu, lai aukoja sidabru, daiktais, ir pinigais. Bet visi esantieji darbo metuose, vyrai ir vaikinai, moterįs ir merginos, yra prašomi aukauti nemažiau kaip po sidabrinį dolarį; gi vaikai — nemažiau kaip po 25c.

VISI, dideli ir maži, neškime ir paduokime auką patįs.

VISI, visų partijų, visų tikėjimų, visokių pakraipų, visokių tautų, bile tik jaučiasi Lietuvos vaikais, — visi su dovanomis.

VISI lai neša savo dovanėles į savo kolonijos nuskirtą vietą.

VISI aukotojai bus skaitomi Lietuvos kurėjais.

VISI bus užrašyti Lietuvos Valstybės knygose.

VISI gaus paliudymus kad iš jų auka buvo priimta.

VISI LIETUVAI Į TALKĄ!
TĖVYNĖ ŠAUKIA JUS!

Lietuvos Atstovybė Amerikoje.

VAIKUČIŲ JAUNYSTĖS ATMINIMAS

Visi kurie busit priimti prie komunijos šventos, ir norėsit turėti sau atminčiai artistišką gražiai padarytą paveikslą kuris bus ant viso amžiaus jums pamatyti savo jaunystės dienas, ateikit pas mus užsisakyti. Kas užsisakys pas mus tuziną paveikslų gaus dovanai gražų didelį paveikslą pasikabinimui ant sienos. Prašome visų atsilankyti. Kaina paveikslų vaikams priimantiems komuniją numažinta. Visus kviečiu atsilankyti —

ANTANAS BARTKUS
117 E. 79th St. Cleveland, O.

A. Zupanshick

Aš, žemiaus pasirašęs, noriu išreikšti savo pagarbą ir padėką šiam

Dr. Albert Ivnik, D. C.
Chiropraktorius
6408 St. Clair Ave.

kuris pagydė mano ligą krutinėje, skilvyje ir inkstuose. Dabar vėl aš gyvenu ramiai be jokių skausmų ir kentėjimų kuriuos aš turėjau per keletą metų.

Su geriausiomis rekomendacijomis
Mr. Anthony Zupanshick
1282 E. 55th Street.

PASILAIKYKIT VĖSIAI

Vienas iš paprasčiausių ir ekonomingiausių patogumo šaltinių karštos vasaros bėgyje dieną ir naktimis yra elektriškas vėdintuvas.

Pridėk prie savo patogumo šią vasarą jį namuose ir ofise. Elektriškas vėdintuvas reiškia mažą investmentą, nereikia jo užžiurėti, ir kainuoja visai mažai jį sukti. Tik prijungk prie bile elektros lempos skylės ir tik paspausk sagutę.

Elektriškas fanas užtikrins jums vėsų orą kuomet jums jo reikia.

THE ILLUMINATING COMPANY

DOKIT SAVO KUDIKIAMS PIENĄ!

Sveika jaunystė nėra galima be pieno. Žmonės tą žinojo per šimtus metų, ir tas yra teisybė po šiai dienai. Gamta skyrė pieną kudikiams, ir todel kudikiai jo turi gauti. Duokit savo vaikams užtektinai pieno ir žiurėkit kaip jie augs!

Imkit Belle Vernon Pieną nuo savo krautuvninko, arba lai The Telling-Belle Vernon Company jums pristato kas rytas į namus.

Randolph 3242 Erie 190 Central 8070

BELLE VERNON MILK
"The Best"

VYRAI IR MOTERIS—AR JŲS SERGAT?

Jusų ateities Sveikata, gal ir pats jusų gyvenimas, Priguli nuo to ką darysit dabar.

Mano pragarsėjimas tapo subudavota ant 22 metų pastebėtinų pasekmių kokias aš gavau tukstančiuose atsitikimų kada kiti visi gydymo budai negelbėjo. Mano metodai yra skirtingi. Aš visada vartoju naujausius moksliškus aparatus ir medicinas kokias tik galima gauti. Aš gydau žmogų tiktai nuo tos priežasties kuri jį kankina. Aš nepaisau kaip jau esi gydęsi, arba kokia tavo liga butų, jeigu jusų liga nepagydoma aš tą tiesiog pasakysiu, o jeigu išgydoma aš priimsiu tave kaipo pacientą. Mano stiprųs X-Spinduliai tankiai pasako tikrą jusų ligos padėtį. Nėra jokių spėjimų. Aš egzaminuoju jusų Šlapumą ir Kraujo ir galiu pasakyti ar esi tinkamas apsivedimui. Aš gydau Užsisenėjusias Kraujo Ligas su 606 ir 914 ir kitais vėliausiais vaistais.

Aš turiu įrenges savą pilniausią Laboratoriją kur mano pacientai gauna vaistus be ėjimo į vaistines. Aš noriu kad jųs žinotumet jog mano gydymas yra geriausias, mano vaistai vėliausi, mano egzaminavimas atsargiausias ir pertikrniantis jus jog aš suprasiu jusų ligą.

Aš nieko nerokuosiu už egzaminavimą, pasitarimą ir patarimus, sykiu ir X-Spindulius jeigu pas mane gydysitės. Ateikit pas mane su pasitikėjim ir pasakykit man savo bėdas savoje kalboje ir aš parodysiu ką galiu padaryt jums, kaip padaria tukstančiams ktų žmonių. Aš esu gatavas suteikti jums jusų norimas pasekmes už tokią kainą kokią jus galit mokėti. **Mes kalbam Lietuviškai.**

DR. BAILEY "SPECIALISTAS"

Ofiso valandos: 9:30 ryte iki 8 vakare. 5511 EUCLID AVE. :: Netoli E. 55th St. CLEVELAND, OHIO Nedėldieniais nuo 10 iki 1 po pietų. ROOM 222, Antros Grindjs